

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2074; ponoči tudi
št. 2034.

Rekopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Izdatnik: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2497Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem čr. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha č. 78.180
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 1. junija.

Med italijanskimi in turškimi diplo-
matskimi predstavitelji se je te dni v
palaci Chiggi v Rimu podpisal pakt, ka-
tereja osnova se je dogovorila pred
meseci na sestankih med Mussolinijem
in turškim zunanjim ministrom Tefvik
Rudži bejem.

Pakt, sklenjen med Italijo in Turčijo,
obsega točke, ki so za nadaljnji politič-
ni razvoj v bližnjem Orientu vsakekor
precejšnje važnosti. Obe državi se za-
vezujeta, da se medsebojno ne bosta
napadali, odnosno se ne bosta dali za-
plesti v noben konflikt, ki bi drugi pri-
našal opasnost, da ostaneta v slučaju,
da se ena od njih zaplete kjerkoli v
konflikt, popolnoma nevtralnici; nadalje
se zavezuje, da predloži eventualne
spore razsodišču in določajo se mo-
dalitete tega razsodišča. Pogodba se
sklepa za dobo petih let.

Italijansko-turški pakt tedaj nima v
bistvu drugačnih določb nego jih imajo
slične pogodbe, ki se sklepajo v zadnjih
letih med državami v Evropi. Ali kljub
temu je pomembnejši od marsikaterih
druga pogodb. Zakaj primerjati ga ne
smemo toliko z drugimi sličnimi pogod-
bami, marveč z dosedanjimi odnosi
med Turčijo in Italijo.

Ti odnosi namreč še nedavno niso
bili prav nič podobni, da bi se moglo
iz njih sklepati na zaključek tako miro-
ljubne pogodbe. Italija se je pred tremi
leti pripravljala, da kar na lepem, po-
vsem nepričakovano napade Malo Azi-
jo in si tamkaj vzame kratkoma kos
turškega teritorija in si ga uredi kot
kolonijo. Ko so se doznali italijanski
projekti, je v Angori nastalo veliko
vztrajanje in vsa turška vnajna poli-
tika v naslednjih letih se je razvila pod
vtisom italijanskih pretenj, imperiali-
stične nevarnosti fašistične Italije. Zato
je Turčija v mosulskem sporu popolno-
ma kapitulirala in prepustila sporni te-
ritorij Angliji, odnosno Iraku, da ne bi
imela opravka na dveh frontah. V na-
slednji dobi pa se je Turčija trudila za-
varovati se zoper italijansko nevarnost
s tem, da je iskala zaveznikov v Evro-
pi in obračala se je v prvi vrsti na Ju-
goslavijo, na katero je računala najbolj.
Iz Angore so pozivali Jugoslovane v
čim tesnejše zavezništvo, pledirali na
vso moč za balkanski pakt, ki naj bi
Turčiji nudil oporo zoper Italijo itd.

Sedaj je Turčija na drugačni poti.
Prav za prav je stvar ta, da ni toliko
Turčija spremenila svoje politike, mar-
več Italija, ki se je odrekla svojim
ekspanzivnim težnjam, v kolikor so šle
na račun turškega ozemlja ter se danes
zadovoljuje z obstoječim stanjem. To
pomeni tedaj, da je italijanska politika
krenila s svoje prvotne smeri ter po-
polnoma spremenila svoje odnose do
Turčije, nakar tej seveda ni treba več
iskati zaveznikov zoper fašizem. Tur-
čija je mogla biti zadovoljna s preokre-
tom in je mogla prav tako zadovoljno
podpisati prijateljski, nevtralnostni ter
razsodiščni pakt.

Situacija v bližnjem Orientu se je s
tem vsekakor znatno spremenila. Ni si
sicer nemogoče predstavljati, da se je
Italija le začasno, odnosno neiskreno
odrekla aspiracijam na maloazijsko
ozemlje, ali vendar je treba priznati, da
je napetost, ki je trajala nekaj let, po-
pustila.

Da pa tudi v Angori Rimu ne zaupa-
jo popolnoma, se razvdi iz stališča, ki so
ga zavzeli napram italijanskemu pro-
jektu, po katerem naj bi se istočasno
z italijansko-turško podpisala tudi slič-
na turško-grška pogodba. Italija bi si
s tem kot posredovalec pridobila slo-
ves miroljubnega faktorja, ki zna od-
straniti velike ovire in napetosti med
sosedoma kakor sta bili Grška in Tur-
čija, hkrati pa bi, in to je bil njen po-
glavitni namen, vzbudila vtis, da gre
za nekako soglasje z ostjo proti Ju-
goslaviji. Ravno ker so ta stranski namen
dobro spregledali, so bili v Turčiji pro-
ti taki notranji zvezi med obema pak-
toma, in kakor nalašč je na Grškem
spričo morda ne povsem slučajnega
nastopa Venizelosa nastala vladna kri-
za, ki je zadevo odgodila.

Naj bi se Italija odrekla svojim ek-
spanzivnim težnjam tudi na balkanskem
področju in med obema sosedoma na
Jadrano bi bilo brž mogoče doseči so-
glasje: demonstracije in manifestacije
bi potihlele same od sebe.

★

Rim, 1. junija. s. Danes je bila objav-
ljena med Italijo in Turčijo sklenjena pogo-
dba o nevtralnosti, razsodiščnem in sodnem
postopanju. Pogodba obstoji iz petih čle-
nov, ki določajo naslednja temeljna načela.
Obe državi se obvezujeta, da ne bosta vsto-
pili v nikakoli politično ali gospodarsko an-
tano ali drugo kombinacijo, ki bi bila na-
perjena proti eni izmed obeh držav. Če eno
izmed obeh držav kljub mirnemu stališču
napade ena ali več drugih držav, bo ostala
druga država pogodbenica, dokler traja
spor, nevtralna. Vsa sporna vprašanja, ki
bi utegnila nastati med obema državama in
katerih ne bi bilo mogoče rešiti diplomati-
skim putem, se bodo reševala v razsodišč-
nem postopanju. Pogodba bo veljala 5 let
in bo dobila obvezno moč, ko bodo izme-
njane ratifikacijske listine.

Nepotrebno ponižanje pred fašizmom
Odgovor naše vlade na italijanske protesteVlada je ugodila vsem italijanskim zahtevam, ne da bi
istočasno zahtevala zadoščenje za fašistične provokacije

Beograd, 1. junija p. Kakor dozna-
va vaš dopisnik, je danes naša vlada
odgovorila italijanski vladi na znano
njeno protestno noto. Kakor se je pri-
čakovalo, pomenja ta odgovor novo po-
nižanje za našo državo. Vlada izjavlja
ob tej priliki, da bo krivce demonst-
racij najstrožje kaznovala, da bo skuša-
la preprečiti vsake nadaljnje demon-
stracije in da bo povrnila vso škodo,
povzročeno italijanskim državljanom.
Ta odgovor naše vlade je izjaval veliko
razburjenje v beograjski javnosti.

Beograd, 1. junija. p. Nocoj ob 10. je
objavila službena agencija «Avala» sle-
deča dva komunikacija:

«Kraljevo italijansko poslaništvo v
Beogradu je izročilo po nalogu svoje
vlade zunanjemu ministru dr. Marikovi-
ću noto, v kateri zahteva moražno in
materijelno reparacijo zaradi žaljenja
italijanskih konzulatov in povračilo
škode, ki so jo trpeli italijanski podani-
ki v Šibeniku in Splitu. Ministrstvo
zunanjih zadev je, obžalujoč v imenu
kraljevske vlade te dogodke, obvestilo
italijansko poslaništvo v Beogradu, da
je podvzela vlada takoj, ko je zvedela
za te dogodke, potrebne korake, da se
krivci po obstoječih zakonih kaznujejo,
da se ugotovi, v koliko so te dogodke
zakrivila uradni organi z malomarnost-
jo v službi ter da se ugotovi povzročena
škoda in preprečijo v bodoče slični
dogodki.»

Drugi komunikacije se glasi: «Netočne

so vesti, ki so razširjene zlasti v ino-
zemskem tisku, da so bile demonst-
racije in manifestacije v Šibeniku, Splitu
in drugod izzvane po sklepu vlade, da
predloži nettunske konvencije v ratifi-
kacijo Narodni skupščini. Te manife-
stacije so nasprotno izzvale vesti o
protijugoslovenskih demonstracijah v
Italiji in so zaradi tega zavzele take
dimenzije, da je prišlo do napadov na
italijanske konzulate in imovino ita-
lijanskih podanikov. Netočne in senzaci-
jne so tudi vesti o napadih na ju-
goslovenske konzulate v Italiji, zlasti o
napadu na jugoslovenskega konzula v
Zagrebu.»

Beograd, 1. junija č. V političnih
krogih se naglašja, da se naša vlada v
svojem odgovoru na italijanske pro-
testne note opravičuje za demonstraci-
je, do katerih je prišlo po demonstraci-
jah v Zadru. Smatra se, da bi vlada po
demonstracijah v Zadru in z ozirom na
razpoloženje, ki vlada v državi, mogla
odgovoriti mnogo bolj dostojno. Naša
vlada ni podvela nobenih ostrejših
ukrepov zaradi protijugoslovenskih de-
monstracij v Italiji, čeprav bi bila to
njena dolžnost. Posebno se komentira
v javnosti dejstvo, da italijanska vla-
da doslej še ni odgovorila na pismen
protest naše vlade zaradi demonstracij
v Zadru, Trstu in Bariju, kjer so od-
trgali s poslopja jugoslovenskega kon-
zula naš državni grb ter ga oneča-
stili.

Naskok beneških fašistov na naš parnik

V Benetkah so skušali fašisti preprečiti pristanek jugosloven-
skega parnika «Kosovo». — Protijugoslovenske demonstracije
se nadaljujejo tudi v drugih mestih

Rim, 1. junija s. Danes dopoldne je pri-
redilo fašistično dijaštvo v Benetkah pro-
testno demonstracijo proti Jugoslaviji v
trenutku, ko je pristajal jugoslovenski pa-
rik «Kosovo». Oblasti so zaprle skladišča,
pred katerimi se je parnik usidral, s četa-
mi vojaštva, pristaniške milice, finančnimi
stražniki, orožniki in policijo. Dijaškom
pa se je posrečilo doseči skozi poslopje tek-
stilne tovarne v pristoju. Z dalmatinsko
zastavo na čelu so prodrli do parnika. Če-
te so preprečile pohod demonstrantov na
krov. Nato so oblasti odredile, naj se pa-
rik zasedra izven pristanišča.

Skupina dijakov je nato zasedla motor-

ni čoln ter kmalu dosegla parnik. Zastop-
niki oblasti in policijski agentje so jim sle-
dili z drugim motornim čolnom ter jih za-
vrnili tik ob parniku. Dijaki so odšli nato
na Markov trg, kjer so vzklikali proti Ju-
goslaviji. Vse dohode do jugoslovenskega
konzulata so zaprli mornarji. Končno je fa-
šistični tajnik pomiril dijaštvo. Parnik «Ko-
sovo» je pozneje pod vojaškim nadzor-
stvom dalje nakladal blago. Odpotoval bo
v nedeljo ob običajni uri.

Dim, 1. junija s. Po raznih italijanskih
mestih so se vršile danes demonstracije di-
jakov proti Jugoslaviji.

Protiitalijanske demonstracije v Skoplju

Akademiki in meščani so protestirali proti ratifikaciji nettun-
skih konvencij in se pri tem ponovno spopadli z orožništvom

Beograd, 1. junija. č. Tudi v Skoplju
so se vršile sinoči demonstracije proti
ratifikaciji nettunskih konvencij in proti
Italiji. Ob pol 9. so se zbrali dijaki filo-
zofske fakultete in mnogovečinsko ob-
činstvo ter pričeli manifestirati s klici
kralju in Jugoslaviji, obenem pa tudi s
klici proti Mussoliniju in fašizmu. Na-
stopilo je takoj orožništvo. Pred kato-
ličko cerkvijo so demonstranti zažgali
Mussolinijevo sliko, nato pa odšli pred
češkoslovaški konzulat, kjer so prire-
dili češkoslovaškemu konzulu navdu-
šene manifestacije. Češkoslovaški kon-
zul se jim je za ovacije zahvalil s krat-
kim nagovorom, v katerem je nagla-
šal vzajemnost jugoslovenskega in če-
škoslovaškega naroda. Manifestanti so
nadaljevali svoj pohod po mestu ter
prišli do neke lekarne, kjer jih je oro-
žništvo ustavilo s kordonom. Ob petju
narodne himne in med klicanjem kralju,
Dahmaciji, Trstu in Gorici, sta govorila
dva omladinca. Nato so manifestanti
prodrli orožniški kordon ter odšli na

trg Kralja Petra, kjer je govoril star
čelnik, ki so ga omladinci dvignili na
ramena. V svojem patriotskem govo-
ru je izrazil željo vse Južne Srbije, da
bi vlada v polni meri vodila račun o
nacionalnem ponosu.

Manifestanti so nato odšli proti ita-
lijanskemu konzulatu, policija pa je pre-
prečila njihovo namero in jih je napo-
sled razgnala. Vendar pa so se demon-
stranti kmalu ponovno zbrali in skušali
vnovič priti pred italijanski konzulat,
kar pa jim je orožništvo zopet onemo-
gočilo. Končno so odšli pred stanova-
nje komandanta tretje armijske oblasti
in tu odpeli narodno himno. Po ponov-
nem brezuspešnem poskusu, da bi pri-
šli pred italijanski konzulat, so odšli
pred poslopje velikega župana, kjer so
zopet priredili manifestacije za neosvo-
bojene kraje ter demonstrirali proti ita-
lijanskemu nasilju. Italijanski konzulat
je bil ves čas močno zastražen, po me-
stu pa so patrolirali močni oddelki
orožništva.

Kako odgovarja Split

Split, 1. junija. n. Danes je bila v split-
skem občinskem svetu, na predlog člana
KDK dr. Perkovića, sprejeta resolucija, v
kateri se protestira proti ratifikaciji net-
tunskih konvencij. Isti član občinskega sve-
ta je predlagal, naj se ulica, v kateri se na-
haja italijanski konzulat preimenuje v uli-
co Jurija Biankinija, kar naj bo najboljši
odgovor na izzivanja italijanskega konzula
Castagnettia, ki si je nedavno prilastil ce-
lo pravico cenzuriranja filmov v tukajšnjih
kinematografih. Občinski svet je soglasno
sprejel ta predlog.

Predlog dr. Žerjave za ukinitje
bire

Beograd, 1. junija. p. Poslanec dok-
tor Žerjav je v Narodni skupščini vložil
predlog, naj se ukine bira, dokler se
ne uveljavi poseben zakon o biri, ozi-
roma se ne uredi na novo prejemki
duhovščine.

Protestni zbor Narodne
Odrane

Beograd, 1. junija p. Z velikim zani-
majem se v beograjski javnosti pričakuje
nedelja dopoldne, ko se ima vršiti veič-
protestno zborovanje Narodne Odrane.
Zborovanje je bilo napovedano v znak pro-
testa zaradi vladne namere, da predloži
Narodni skupščini v ratifikacijo nettunske
konvencije. Ker je gotovo, da bo zborova-
nje Narodne Odrane prepovedano, se v
vrstah uprave Narodne Odrane izjavlja, da
se bo v slučaju, ako policija ne bo dovolila
zborovanja, vršilo zborovanje izven Beo-
grada, nato pa demonstracijski pohod skozi
mesto. V vsakem slučaju hoče Narodna
Obrana izvesti svojo namero. Snoči je bila
seja beograjske organizacije Narodne Odrane,
na kateri je bilo sklenjeno, da se vložijo
protest proti divjaškemu postopanju poli-
cije. Za ta sklep so glasovali vsi prisotni
predstavniki Narodne Odrane.

Protest KDK proti kršitvi ustave

Komunike o seji kluba KDK. — Protestna intervencija
poslancev pri notranjem ministru. — Napoved druge ob-
tožbe dr. Korošca

Beograd, 1. junija. p. Danes je imel
sejo poslanski klub KDK. O seji je bil
izdan naslednji komunikacija:

«Danes, v petek popoldne so bili pri
notranjem ministru dr. Korošču poslani-
ci dr. Srdjan Budisavljević, dr. Juraj
Šutej, Ivan Čelan in Karlo Galić, da
vložijo v imenu kluba KDK protest proti
prepovedi zborovanja na Sušaku (3. ju-
nija) in v Osijeku (10. junija) in da za-
htejajo, naj se ta prepoved preklicuje.
Notranji minister je izjavil, da prepo-
ved zborovanj na Sušaku in v Osijeku
ni naperjena proti KDK, temveč je po-
sledica generalnih navodil notranjega
ministrstva, izdanih velikim županom,
da se morajo zaradi zunanjepolitičnega
položaja prepovedati vsa zborovanja.

Nato so poslanci KDK, kakor tudi
predsednika Svetozar Pribičević in
Stepan Radić prevzeli popolno jamstvo
za mir in red na zborovanjih KDK in
pri tem naglašali, da so vsa dosedanja
zborovanja KDK potekla v popolnem
redu in miru brez najmanjših inciden-
tov zlasti pa zborovanje v Dubrovniku,
ki se je vršilo v času, ko je državi
nastalo razburjenje in ogorčenje
zaradi vladnih izjav, da bo predložila
Narodni skupščini nettunske konvenci-
je, in ko so se pojavile italijanske pro-
vokacije v Zadru. Poslanci KDK so ob
tej priliki protestirali tudi proti zapli-
nitvi listov «Reč in «Novosti» ter za-
htevali, naj notranji minister izda na-
vodila upravi mesta, da ustavi prega-
njanje tiska.

Na podlagi tega poročila je ugotovil
klub KDK, da je svoboda, ki je ustavno
zajamčena in ki spada v tako zvano
ustavno jamstvo, odvisna od samovolje
notranjega ministra. Generalna prepo-
ved zborovanj znači delno sistiranje
ustave za vso državo, ki jo more iz-
vršiti samo Narodna skupščina na po-
dlagi čl. 127 ustave, ki se glasi: Ob vo-
jni in ob splošni mobilizaciji sme Na-
rodna skupščina za vse državno ozemlje,
ob oboroženi pobuni za posamezni njen
del s posebnim zakonom začasno usta-
viti tele pravice državljanov: pravico
združevanja, zborovanja in dogovar-
janja, svobodo gibanja, nedotakljivosti
stanovanj, pismen in brzojavnih poročil.
Na isti način se sme omejiti svoboda
tiska, če nastane oborožena pobuna v
dotičnem delu države.

Vsekakor je notranji minister s to ge-
neralno prepovedjo zborovanj kršil usta-
vo ter bomo proti njemu vložili drugo
obtožbo. (Kakor znano, je KDK napo-
vedala prvo obtožbo proti notranjemu
ministru dr. Korošču zaradi krvopre-
litja na beograjskih ulicah.)

Ali je dobil g. Vukičević zaupnico ali ne?

Nasprotujoče si vesti o predčerašnji seji radikalnega kluba.
Nenavaden komunikacija g. Vukičevića

Beograd, 1. junija p. Z ozirom na več-
rašnje sejo radikalnega kluba izjavljajo
posamezni radikalni poslanci, da ni bila na
seji sprejeta nikakva zaupnica Velji Vuki-
čeviću. Zaupnico je dobil samo klubov
predsednik Ilija Mihajlović, ne pa Velja
Vukičević. Najvažnejše je to, da je Velja
Vukičević na seji sam poročal dalje časa
o tem, kako naj se glasuje. Branili ga niso
niti ministri. G. Velja Vukičević pa je iz-
dal nocoj komunikacijo, ki pravi: «Klub po-
slancev radikalne stranke je imel sejo, ki
so se je udeležili 103 poslanci, ter je po

daljši debati o prvi točki dnevnega reda, o
zaupnici, na predlog Ilije Mihajlovića iz-
glasoval z oziromno večino glasov zaup-
nico predsedniku vlade, kakor tudi radikal-
nim članom vlade. O drugi točki dnevnega
reda, o spomenici glavnega odbora se bo
razpravljalo na seji kluba, ki je napoveda-
na za 8. junija.»

Kako domoljub je bil uspeh seje radikal-
skega kluba za Veljo Vukičevića, se vidi že
iz tega, da je bil prisiljen sam izdati ko-
munikacijo, v kateri trdi, da mu je bila iz-
rešena zaupnica.

Križa v šibeniškem občin-
skem svetu

Šibenik, 1. junija r. Na večerašnji seji
občinskega sveta je dr. Oskar Novak, ki
je s svojimi tovariši svoječasno ločil od
HSS kot disident, podal izjavo, da se vra-
ča v Maticu HSS in s tem v opozicijo v
mestnem občinskem svetu. Ker so na ta
način federalisti in radikali v šibeniškem
občinskem svetu ostali v manjšini in ker
šteje opozicija HSS in SDS skupno 22 gla-
sov, radikali in federalisti pa samo 19. se
pričakuje, da bo občinski svet razpuščen
in da bodo razpisane nove volitve.

Dalmatinske poštne zadeve

Split, 1. junija. č. Tukaj se mudi direktor
zagrebške pošte dr. Rudolf Ru-
pet v svojo inspekcijo poštne ustanove v
Dalmaciji, ki so spadale prej pod uklenjeno
pošto direktorja v Splitu in spadajo sedaj
v pristojnost zagrebške poštne direkcije.
Direktor Rupert je izjavil, da bo zagrebška
direkcija skušala zadostiti potrebam Dal-
macije, da bi tako manj občutila izgubo
svoje direkcije. Posebno važna bo polož-
itev 36 km dolgega podmorskega telefonske-
ga kablja, ki bo združil Preko z Biogradom
na otoku. Preostanek kablja se bo upora-
bil na drugih mestih. Ministrstvo pošte je
podpisalo tudi naredbo o zgradbi novega
poštnega poslopja v Splitu, v katerem bo
instalirana nova telefonska centrala.

Solidarnostne izjave
inomoških akademikov

Innsbruck, 1. junija. s. Tukajšnje visoko-
šolsko dijaštvo je poslalo beograjskemu di-
jaštvu energično nastopajo: «Solidarni
z vašim nastopnim nastopom proti našemu
skupnemu sosedu, ki skuša z zatiranjem
vaših in naših bratov osvoboditi svoje koho-
re in v svojo degenerirano svojo krio, va-
nimudimo v prijateljsko roko z vzkli-
kom: Naprej za pravice vaših rojakov in
bratski pozdravi!»

Beograd, 1. junija. s. Splitski dijaki so
prejeli iz Innsbrucka brzojavno nemško-
nacionalnih dijakov v hrvaškem jeziku,
naslednje vsebine: «Nemško dijaštvo v Inns-
brucku je prijetno prevzeto zaradi vaših
manifestacij. Zelimmo vam mnogo uspeha v
boju proti našemu skupnemu sovražniku.»

Razprtje v Udruženju rezervnih
oficirjev

Varaždin, 1. junija r. Kakor v drugih
mestih, je tudi v Varaždinu organizacija
rezervnih oficirjev nastopila proti osred-
nitemu vodstvu v Beogradu zaradi njegovih
političnih izjav proti Svetozaru Pribičevi-
ću. Pred dnevi je prišel v Varaždin pred-
sednik Udruženja rezervnih oficirjev pod-
polkovnik Radosavljević, ki je skušal stvar
poravnati, kar pa mu ni uspelo. Danes je
varaždinska organizacija prejela brzojavno
sporočilo od centralne uprave v Beogradu,
da je razpuščena.

V ponedeljek prične ženevsko zasedanje

Najvažnejši točki dnevnega reda monarhsko afera in romunsko-madžarski optantski spor

Zeneva, 1. junija. d. V ponedeljek se prične 50. zasedanje Sveta Društva narodov. Veliko število zasedanj v dobi osemletnega obstoja Društva narodov je pripisati čestitim izrednim zasedanjem Sveta v prejšnjih letih. Med približno 40 točkami sedanjega dnevnega reda se smatra najvažnejša monarhsko afera. Trojanski odbor, ki ga je imenoval Svet, dosedaj ni objavil svojega poročila, vendar pa se izve, da zavzema odbor stališče v prid Mađarske, s tem, da ne ugotavlja odgovornosti mađarske vlade. Dasi se zdi, da je s tem zadeva spravljena s sveta, je vendar pričakovati načelne razprave o tem incidentu. Gotovo pa je, da do investicijskega postopanja ne bo prišlo. Svet Društva narodov si je zamislil popolnoma novo pot. Odbor bo predložil tudi poročilo o pravicah vsakokratnega poselevalnega predsednika, ki bodo usmerjene za pomožne ukrepe.

Mađarsko - romunski spor glede optantov ostane na dnevnem redu. O njem bo poročal angleški zunanji minister Chamberlain. Njegov sklep, da bo prišel zaradi nadaljevanja dela pri Društvu narodov v Zenevo, 1. junija. s. Romunska vlada je poslala tajništvo Društva narodov noto, v kateri sporoča, da ne more sprejeti priporočila Sveta Društva narodov z meseca marca v zadevi mađarsko - romunskega optantskega spora, po katerem naj bi bila zopet imenovana mešana romunsko - mađarska komisija ter razširjena še z dvema nevtralnima sodnikoma. Mađarska vlada pa je že sprejela sklep Društva narodov z meseca marca. Vseled negativnega sklepa romunske vlade ostane ta problem še nadalje odprt.

Berlin, 1. junija. (be). Pod vodstvom državne tajnika Schuberta je noč ob 8. odpovala nemška delegacija v Zenevo. Francoskega ministra Brianda bo zastopal Paul Boncour.

Mednarodna pomoč za Nobila

Vse velike države sodelujejo pri reševalni akciji. — Usoda »Italije« še vedno neznana

Berlin, 1. junija. d. Berliner Tageblatt objavlja pod naslovom »Mednarodna pomoč za Nobila« nastopne vesti: Svečanosti, ki so bile trenutno pripravljene za sprejem polarnih letalcev Wilkina in Eysona v Berlinu, so se spremenile v posvetovanja. Najmočnejše svetovne države bodo mobilizirane za rešitev Nobila in njegovih tovarišev. Anglija naj da zrakoplov, Nemčija letalo, Amerika pa matično letalo za letala »Patoca« in druga letala. Poslani bodo vsi znameniti letalci in v polarnih krajih poznani raziskovalci, dočim bo vrhovno vodstvo prevzel Fridtjof Nansen, ki je že pristal. Ameriška ladja za letala »Patoca« naj se takoj odpravi na pot proti Tromsø. Tam naj ostane kot oporišča ladja. Anglija naj da na razpolago veliko zračno križarko, ki naj vzame čim večjo množico goriva, da bo lahko ostala dalj časa v zraku. Ostala letala naj preiskujejo ozemlje na kraje proge. Akcija je treba izvesti z največjo naglico. Inicijatorji te ideje računajo, da bo ladja »Watoca« že v šest dnevih prispevala v Tromsø. Kakor se čuje, bodo tudi letala kmalu na razpolago, ker bi skoraj zadostovalo že število onih, ki so se javila prostovoljno.

K grški krizi

Kljub temu, da se je rešitev grške krize izvedla na ta način, da je ministrski predsednik Zaimis z starim kabineto ostal na krmilu, ni situacija še razčiščena, marveč je v kratkem pričakovati nove krize.

Težave, ki so preprečile uspeh Venizelosu, so v tem, da je Tsaldaris, šef ekstremno rojalistične stranke vztrajal na stališču, da nikakor ne mara podpirati venizelistične vlade. Metaxas je otežil solucijo s tem, da je izjavil, da je s svojo stranko, ki predstavlja zmerno rojalistično smer, ki pa ne smatra vprašanje o državni obliki za aktualno, sicer pripravljen podpirati Venizelosu, da pa vztraja na zahtevi, da je v vladi zastopan tudi Tsaldaris. Sprito tega se je Venizelos umaknil in izjavil, da gre do venizelisti v opozicijo, ako bodo rojalistični ekstremisti zastopani v vladi.

Se posebno pa se komplicira situacija, ker so pričeli venizelistični listi preti z možnostjo novega prevrata, ako bi se sestava vlade preveč ozirala na pomoč rojalistov. Posebno je značilno, da se je general Kondilis, — to je mož, ki je predlamskim izvedel prevrat zoper diktatorja Pangalosa — zgabil pri predsedniku republike in izjavil, da bo v slučaju, da Venizelos ne dobi mandata za sestavo vlade, delal z vsemi sredstvi na to, da se parlament razpusti. Ta ultimatum ne pripušča domnevo, da so venizelisti pripravljeni izvršiti prevrat, ako ne pride na krmilo Venizelos. Računati je tedaj vsekakor z razpustom zbornice, sicer so neizbežne nove perturbacije na Grškem.

Z mednarodne konference dela

Zeneva, 1. junija. (Ze). Danes je mednarodna konferenca dela končala splošno razpravo o preprečenju nesreč pri delu. Argentinski vladni delegat Acevedo je izjavil, da bo uvedla Argentina po vzoru Zedinjenih držav in Japonske obligatorno avtomatično priklopljenje železniških vozov. Švicarski delegat podjetnikov Caginat je očitno uspeh, ki so jih dosegli podjetniki pri akciji za ustanovitev narodne zavarovalne blagajne. Francoski delavski delegat Jarrigion se je povrnil na vprašanje avtomatičnega priklopljenja železniških vozov in je izjavil, da je to edina pot, ki bo onemogočila nesreče železniških uslužbencev. Konferenca bi morala sprejeti sklep, da se potom praktičnih poizkusov železnicega osobia uvede avtomatično priklopljenje železniških vozov.

K besedi se je oglašil angleški delegat podjetnikov Cuthbert Laws, ki je govoril v imenu lastnikov paroplovnih družb in o vprašanju nakladanja in razkladanja iz ladij, ki zanima v prvi vrsti pomorščake. To vprašanje naj bi se odstavilo z dnevnega reda konference in predložilo posebnemu zasedanju, ki bi se bavilo s pomorskimi vprašanji. Belgijski delavski delegat Bondas je zahteval, naj se poostri nadzorstvo dela, in sicer s sodelovanjem delavcev, ki naj bi imenovali v odbore za varnost in v svete industrijskih podjetij svoje zastopnike, da bi lahko zagotovili striktno izvajanje tozadevnih pravilnikov in zakonov. Potem ko je delavski inozemski delegat Brautian govoril v istem smislu, sta danski vladni delegat Lassen in poljski vladni delegat Dreyer obrazložila velik interes, ki ga posvečajo njihove države temu vprašanju.

Na napolnjenih seji je angleški delegat podjetnikov Jenkin Wones izjavil, da proučuje trenutno vprašanje avtomatičnega priklopljenja železniških vozov mednarodni železniški odbor in da ni mogoče storiti toza-

nevo, so v krogih Društva narodov poudarili z veseljem. Z romunske strani se bo udeležil razprave o tem vprašanju zunanji minister Titulescu, ki prispe danes iz San Reme in ki bo po zaključnih pogajanjih odpoval v Bukarešto, da se udeleži konference Male antante. Obe strani sta mnenja, da je treba za ta spor najti izhod.

Zeneva, 1. junija. s. Romunska vlada je poslala tajništvo Društva narodov noto, v kateri sporoča, da ne more sprejeti priporočila Sveta Društva narodov z meseca marca v zadevi mađarsko - romunskega optantskega spora, po katerem naj bi bila zopet imenovana mešana romunsko - mađarska komisija ter razširjena še z dvema nevtralnima sodnikoma. Mađarska vlada pa je že sprejela sklep Društva narodov z meseca marca. Vseled negativnega sklepa romunske vlade ostane ta problem še nadalje odprt.

Berlin, 1. junija. (be). Pod vodstvom državne tajnika Schuberta je noč ob 8. odpovala nemška delegacija v Zenevo. Francoskega ministra Brianda bo zastopal Paul Boncour.

Berlin, 1. junija. s. Fridtjof Nansen se je vrnil iz Amerike in včeraj brzolavno pristal, da bo prevzel vrhovno vodstvo reševalne ekspedicije za Nobila.

Oso, 1. junija. (be). Voditelj norveške in švedske reševalne ekspedicije so imeli konferenco, na kateri so razpravljali o skupnem delu za rešitev »Italije«. Ekspedicija bo raziskala polarno ozemlje v bližini Spitzbergov, odkoder je bil prejet zadnji brezžični brzojav »Italije«, s pomočjo štirih letal. V slučaju, da ekspedicija ne bo uspeha, se bo uporabilo veliko nemško letalo, ki bo nadatljevalo raziskovanja.

Rim, 1. junija. o. Poslednja poročila iz Kingabaja naznanjajo zelo slabo vreme. O slanih italijanske ekspedicije ni še nobenega sledu. Za izvedbo akcije milanskega avtomobilskega kluba za pomoč pogrešanemu članom »Italije« je bilo do sedaj nabranih že 185.000 lir prispevkov.

Milan, 1. junija. s. Na pobudo tukanjskega avtomobilskega kluba, naj se takoj organizira italijanska letalska ekspedicija, ki naj poišče posadko »Italije«, je dal Mussolini na razpolago vodno letalo »Savoia 55«.

devno definitivnih sklepov, dokler ne pripravi poročilo tega odbora. Italijanski vladni delegat Massarelli je očitno akcijo narodnega udruženja za preprečenje nesreč pri delu in za uvedbo tozadevnih zakonov in pravilnikov. Angleški delegat podjetnikov Cuthbert Laws je predlagal, naj se odstavi z dnevnega reda razprava o paragrafu glede nakladanja in razkladanja ladij. Po daljši debati, katere so se udeležili Albert Thomas, generalni tajnik konference, angleški delavski delegat Bewin, belgijski vladni delegat Maslan in po ponovnih izjavanjih Alberta Thomasa in delavskega delegata Francije Joubauxa, je konferenca na predlog Mahaima sklenila, da se resolucija Cuthberta Lawsa preda v razpravo komisiji, ki se bo bavila s problemom za preprečenje nesreč pri delu. Konferenca je nadalje razpravljala o vprašanju metod glede določevanja minimalnih plač in o vprašanju, ako sprejme za podlago razprave o tej zadevi dela komisije in projekte, katere je izdelal biro dela.

Francosko stališče glede protivojnega pakta

Francija zahteva varnost svojih zaveznic v Evropi.

»Tempe«, ki črpa informacije iz francoskega zunanjega ministrstva, javlja v svojem uvodniku od srede, da namerava ameriški tajnik za zunanje zadeve Kellogg poslati velenilam (razen Rustje) in britiskim dominijonom novo noto glede protivojnega pakta. »Tempe« piše:

»Dve vprašanji popolnoma obvladata debato: spoštovanje dosedanjih pogojev z vsemi dolžnostmi, ki so jih prevzeli podpisniki, in svoboda akcije za vsakogar napram oni sili, ki bi prekršila prevzeto obveznost, da ne bo začela vojne... Pakt proti vojni ne sme v nobenem primeru nadomestiti pakta Društva narodov in prejšnjih pogojev in ne sme biti ovira normalnemu delovanju posebnih obrambnih pogojev, sklenjenih v okviru ženevskih resolucij...

Sveveda ostane še za nas zelo važno vprašanje razetnitve pogodbe na izvestno število držav, ki bi bile lahko zapletene v kak konflikt. Samo po sebi se razume, da more Francija podpisati tak mednarodni akt samo tedaj, če je gotova, da so vse države, s katerimi ima posebne pogodbe, krite kot ona sama s složenim jamstvom pakta, ki odpravlja vojno. To vprašanje se da praktično rešiti na ta način, da pristopijo razen šestih glavnih sil takoj in istočasno k paktu tudi ostale sile, ki so naše zaveznice v Evropi.

Novosti iz letalskega sveta

Berlin, 1. junija. s. Listi objavljajo danes podrobnejše podatke o nameravanem potovanju novega Zeppelina »LZ 127« okoli sveta, ki naj bi se izvršilo v treh etapah. Najprej bi zrakoplov letel iz Friedrichshafna do Tokia. Od tu naj bi letel preko Tihega oceana do San Diega v Kaliforniji ali celo naravnost do Lakehursta. V zadnji etapi naj bi preletel progo iz Lakehursta do Friedrichshafna. Novi zeppelin bo krščen dne 8. junija, to je na dan 90letnice grofa Zeppelina.

Dunaj, 1. junija. s. Nemška »Lufthansa« je danes prvič izročila prometu svoje največje letalo »Hermann Köhl« na progi Berlin-Dunaj. S tem je obenem otvorila ekspresno progo do Rima. Stroj se je dvignil ob 6.30 v Berlinu in je malo pred 11. pristal na letališču v Aspernu pri Dunaju. Na nekaterih mestih je moralo letalo leteti 2000 m visoko.

Pariz, 1. junija. (pa). Francoska letalca Costes in Le Brix sta se vrnila in končala s tem polet okoli Evrope.

Berlin, 1. junija. (be). Avstralski letalec Kingsford je odpoval v Honolulu, odkoder bo poletel v Avstralijo. Pot meri 12.500 kilometrov.

Otvoritev francoskega parlamenta

Pariz, 1. junija. s. Novo izvoljena zbornica se je sestala danes na prvo sejo. V dvorani so se zbrali skoraj vsi poslanci. Na vladnih klopek so bili navzoči Poincaré, Barthou, Sarraux, Briand, Leguys, Herriot in Perrier. Starostni predsednik je imel najprej kratek nagovor, v katerem je pozival poslance, naj v pomirljivem duhu delujejo skupno z vlado. Zaključil je s pozivom za narodno edinstvo. Po izrebanju komisije za proučitev volitev je bila seja zbornice odgodena do ponedeljka popoldne. V ponedeljek se bodo najbrže vršile volitve predsednika in zborničnih uradov. Zdi se, da je zopetna izvolitev Buyssona za zborničnega predsednika zagotovljena, dasi namerava tudi Franklin Bouillon kandidirati kot kandidat nacionalne unije. Buysson je danes ravno 100 članov močna socialistična skupina pooblastila, da postavi svojo kandidaturu. Razen tega je bilo sklenjeno, da bo tudi radikalna frakcija glasovala za Buyssona.

Svečan sprejem Gorkega v Moskvi

Moskva, 1. junija. d. V operi se je vršilo pod vodstvom mestnih sovjetov veliko zborovanje na čast Maksima Gorkega. V imenu vlade je pozdravil pesnika Lunačarskij ter ga slavil kot največjega proletarskega pisatelja. Za njim so govorili številni zastopniki delavstva. Vsi so izražali upanje, da bo Gorkeji ostal v sovjetski uniji. Maksim Gorkeji se je očitno ganjen zahvaljal in izjavil, da je srečen, da zopet vidi Moskvo, ki je bila vsled razrednih bojov v razsulu, kot enotno mesto novega Ljeningovega kolektivnega človeka.

Ofenziva južnih Kitajcev

Šanghaj, 1. junija. (be). Levo krilo južno kitajskih čet je zavzeło Kalgan.

Tokio, 1. junija. s. Po neki brzokavi iz Pekinga je obvestil Cingtsolin zastopnike inozemskih držav, da bo v kratkem izpraznil mesto. Vse je pripravljeno, da bo po izpraznitvi zagotovljen v glavnem mestu mir in red.

London, 1. junija. (lo). V severni Kitajski se je položaj v zadnjih dneh naglo izpremenil. V začetku tedna se je zdelo, da bodo ojačene severne kitajske čete napadle južne čete na črti Paoting-Hokien. Toda po zadnjih poročilih so se severne kitajske čete nadalje umaknile proti Pekingu in so izpraznile Paoting.

Tokio, 1. junija. (lo). Severne kitajske čete so sklenile umakniti bojno črto do Liulihua in Mačanga.

Angleško delavstvo proti komunizmu

London, 1. junija. (lo). Vrsta konferenc angleške delavske zveze, ki so se vršile tesno kom binokstnih praznikov, je sedaj za končana. Na vseh konferencah je bilo opažati veliko nerazpoloženje napram komunistični propagandi. Resolucije proti komunizmu so bile sprejete z ogromno večino in tukajšnji politični krogi pripisujejo temu dejstvu toliko večji pomen, ker so konference delavske zveze, ki so se vršile o veliki noči ravno tako zavzele najostrejša stališča proti komunistični agitaciji. Delavska stranka zahteva, da naj na podlagi strankinih statutov delavske organizacije izključijo vse disidentske frakcije, ki podpirajo komunistično propagando in komunistične politične kandidate.

Aretacije komunistov v Argentini

Buenos Aires, 6. junija. g. Policija je prenesetila zborovanje italijanskih komunistov. 18 oseb je bilo aretiranih. Danes je še ena oseba podlegla poškodbam, ki jih je dobila pri zadnjem bombnem atentatu na italijanski konzulat.

Avdijence

Beograd, 1. junija. p. Nocoj sta bila na dvoru v avdijenci zunanji minister dr. Markinković in predsednik vlade Velja Vukičević. V avdijenci je bil danes tudi bivši zunanji minister dr. Ninčić.

Tudi letalski dnevi v Primorju prepovedani

Sušak, 1. junija. c. Za nedeljo 3. t. m. so bile napovedane velike letalske svečanosti na ozemlju primorsko-krajiške oblasti, za katere so bile izvršene že vse priprave. Od strani merodajnih oblasti pa je bilo sporočeno prirediteljem teh letalskih svečanosti, da se morajo odgoditi. Prepoved napovedanega zborovanja KDK in nato tudi letalskega dneva je med prebivalstvom Sušaka izzvala veliko nerazpoloženje in najslabši vtis v vseh primorskih krajih.

Angleško-ruski gospodarski odnosi

London, 1. junija. s. »Daily Telegraph« poroča, da bo Rusija v kratkem poizkusila urediti še nerazrešena angleško-ruska gospodarska vprašanja z odkodnimskim ponudbo, da bo mogla kasneje uporabiti londonski denarni trg. Ruski predlog ne bo obstajal v tem, da bi se leta 1927 zaplozile naprave in posredstva vrnila angleškim lastnikom, pač pa bo Rusija najbrž pripravljena ponuditi posredstva in koncesije približno iste vrednosti.

Aretacija šefa mehikanskega generalnega štaba

Mexico-City, 1. junija. (be). Načelnik generalnega štaba general Jose Alvarez je bil odstavljen, ker je v sporazumu z nekaterimi inozemski organiziral neopravičen uvoz orožja v Mehiko. Alvarez je bil aretiran in prepeljan v policijski zapor.

Cenzura v Romuniji ostane

Bukarešta, 1. junija. g. »Adevărul« poroča, da se je vlada odločila, da še ne ukinila časopisne cenzure. Ta svoj sklep utemeljuje z novo propagandno akcijo kmečke stranke.

Ponovna tekma

Primorje : Maribor odgodena

Ljubljana, 1. junija. iz krogov ASK Primorja nam poročajo, da je JNS sistiral sklep poslovnega odbora LNP, s katerim je bila prvenstvena tekma ASK Primorje — TSSK Maribor razveljavljena, ter do nadaljnjega odgodil ponovitve te tekme. O zadevi bo padla odločitev na eni prihodnjih sej JNS. — Vesti radi pozne ure ne moremo kontrolirati in jo beležimo le po svoji novinarski dolžnosti.

Seja mariborskega občinskega sveta

Živahna razprava o kopališču na Felberjevem otoku in o novi mestni stanovanjski hiši

Maribor 1. junija.

Nocojšnjo izredno sejo občinskega sveta je vodil podžupan dr. Lipold. Prodaja neke parcele privatnim ponudnikom je bila brez debate odobrena. Oddaja dela pri kanalizaciji meljskega predmestja, ki bo v celoti stala 1.600.000 Din, se vrne finančnemu odseku. Odborniki socialističnega kluba so zahtevali pojasnila glede izgubljenih pravde z vojaškim erarijem zaradi najemnine vojašnice. Interesirali so se zlasti za stroškovnik, ker se baie po mestu govori, da znašajo pravdni stroški okrog 100.000 Din. Podžupan dr. Lipold je odgovoril, da bodo razpravljali o tem na tajni seji.

O kopališču na Felberjevem otoku je poročevalec gradbenega odseka navajal da zaradi baš sedaj močnega naraščanja Drave, ki začne padati šele v avgustu, ni mogoče začeti z izvajanjem kopališkega načrta. Mogoče je provizorij na ta način, da se na jugozapadu otoka poseka 30 m širok pas gozdovala, ter tam uredi provizorično kopališče. Prostor tega kopališča bo pokrit z drobnim peskom in postavile se bodo tudi kabine, ki bodo porabne pozneje za stalno kopališče. Urediti se bo tudi 10 m širok in 30 m dolg prostor za neplačalce. Od obrežja do otoka je potreben ali brod ali pa brv na vrhove. Eno kakor drugo bi stalo okroglo 50.000 Din. Brv je seveda umestnejša od broda. 50 kabin bi stalo okrog 20.000 Din. Potreben je tudi zid proti vodnemu naveli, ki bi prišel približno na 30.000 Din. Skupni stroški za provizorično kopališče bi bili torej okroglo 120.000 Din. Nemški občinski svetnik dr. Mühleisen je bil proti provizoriju, socialistični odbornik g. Eržen je pa predlagal, naj se otvori začasno tudi staro kopališče (pri Kaeferju), vsaj za solčno kopel, da ljudje ne bodo toliko občutili zamude v kopališki sezoni. Podžupan dr. Lipold je pojasnil, da denar za provizorično kopališče ni zavrnjen, ker se bo vse porabilo za stalno kopališče. Predlog provizoričnega kopališča je bil sprejet, predlog glede otvoritve starega mestnega kopališča pa odkazan mestnemu magistratu.

Politično iztreenje v Slovenski Krajini

Poslanec dr. Pivko med prekmurskimi Slovenci.

Dasi je preteklo komaj 14 dni od velikih shodov KDK v Beltincih in Dobrovniku, na katerih je poročal tudi poslanec dr. Pivko, je bil za binokstni nedeljo že zopet pozvan od ljudstva samega v Prekmurje, kjer se je počasi začelo pojavljati iztreenje po lanskih volitvah v Narodno skupščino, ko se je ljudstvo dalo zapeljati od lepih obljub radikalnih kortscev.

V soboto, 26. m. m., zvečer se je vršil v Murski Soboti »ožji« sestanek pristajšev KDK, na katerem je podal g. poslanec dr. Pivko glavne smernice sedanjega političnega iztreenja in na katerem so se določile tudi smernice za politiko KDK v Prekmurju tekom prihodnjih mesecev.

V nedeljo, 27. m. m. popoldne je šel g. poslanec v spremstvu prijateljev iz Murske Sobotke proti Vučji Gomili, kamor je bil povabljen od tamošnjega župana na velik javni shod. Ustavil se je ob 11. uri v Fokovcih, kjer se je pri Grosu spontano zbralo nad 100 ljudi iz tamošnje in sosednjih občin, ki so želeli čuti g. poslanca. Dr. Pivko je v preprosti, lahko razumljivi besedah pojasnil navzočim današnji politični položaj ter borbo KDK za spremembo razmer v državi.

Za popoldne ob 2. je župan občine Vučja Gomila sklical javni shod zaradi vprašanja tamošnjih gozdov posestva mađarskega grofa Szaparyja. Ob priliki lanske volilne borbe so po vseh tamošnjih občinah, v katerih ležijo posestva grofa Szaparyja, zlasti tudi 400 orakov gozdov, lažili okrog ljudi razni radikalni agitatorji ter jim v lepih besedah obljubljali, da bodo mogli kupiti vse grofove šume, ako bodo volili radikalno stranko. Naravno so ljudje, katerim je pridobitev gozda krvava potreba iz čisto gospodarskih razlogov, verjeli sladkim vabam in glasovali za radikalno listo. Pa že po nekaj mesecih je prišlo razočaranje. Ko se je grof odločil, da vsa posestva, v kolikor presegajo dopustni maksimum, med temi tudi šume, odproda, se je zgodilo, da so bile vse šume prodane dejansko samo eni in le navidezno štirim osebam, dočim so kmetje odšli praznih rok. Izkazalo se je, da je upravitelj posestva, ki je bil član grofove komisije za prodajo, prodal šume samemu sebi. Narod je uvidel, da je pri volitvah naseljen grdim spekulantom.

Zato je razumljivo, da se je na zborovanju v Vučji Gomi li že pred določeno uro zbrala ogromna množica naroda, ki je na stvari interesirana; nad 400 ljudi je bilo navzočih iz občin Vučja Gomila, Čikečava, Tešanovci, Selo, Bukovnica itd. Ogorčenje naroda je bilo nepopisno, ko je g. notar Koder iz Murske Sobotke s stvarnimi besedami in konkretnimi podatki pokazal celo grobovito, ki se je z gozdovi grofa Szaparyja izvršila. Poslanec dr. Pivko je razpravljal o podobnih vprašanjih na veleposestva Esterhazy v Dol. Lendavi ter o izvajanju agrarne reforme v Prekmurju v obče. Vse to je že predmet interpelacije, katero je KDK stavila na ministra za agr. reforme in na katero pričakuje njegovega odgovora.

Zbrane množice so soglasno in z velikim odobravanjem oziroma ogorčenjem sprejele resolucijo, v kateri se od ministra za agrarno reformo zahteva, da pozobd glede prodaje šum posestva Szapary na noben način ne odobri ter da naj se te šume, kakor so že razparcelirane, prodajo domačim kmečkim interesom. Poslanec dr. Pivko je izjavil, da bo KDK podpirala z vso odločnostjo prebivalstvo v njegovi borbi za upravičene gospodarske interese.

Osem mesečna vojaška služba v Belgiji

Bruselj, 1. junija. (pa). Zbornica je odobrila vojaški zakon, ki predvideva 8-mesečno vojaško službo.

Na vogazu Francišanske in Mariljine ulice se bo gradila mestna uradna in stanovanjska hiša s tremi nadstropji. V pritličje pridejo pisarne električnega podjetja, dosedanjí prostor tega podjetja pa se prirede za stanovanja. Tudi mestni fizikat naj pride v novo hišo, v njegove sedanje lokale pa vojaški urad. V drugem in tretjem nadstropju bodo stanovanja povečini manjša, eno, dve in največ tri sobana. Stroški za hišo bodo znašali 4 milijone dinarjev. V proračunu so že tri milijoni, 1 milijon bi bilo pa treba še poiskati. Pridobil bi se najmanj 13 stanovanj, pri ugodnejši razdelitvi uradnih prostorov pa celo 17.

V debati se je zlasti povdarjalo, naj bi mestna občina zasedla za urade najprej hišo, katero je svoječasno prepustila finančnemu ravnanstvu. Proti temu so bili ugovori, da bi v slučaju izselitve finančno ravnanstvo pač metalo stranke iz hiš, ki jih je kupila država v poznejši dobi. Ugotovilo se je pa da finančna uprava kljub temu da ima uradne prostore v mestni hiši, odpoveduje strankam v svojih hišah stanovanja. Obč. svetnik dr. Strmšek je naglasil, da spada lepa hiša na vogazu Francišanske in Mariljine ulice sicer v regulacijski načrt, a da je pri izdaji štirih milijonov vendarle potrebno dobro premisliti, katere zadeve so za mariborsko občino najpotrebnejše in najvažnejše.

Tako n. pr. šolska kalamiteta ni odpravljena in tudi nepotrebne sirotišnice še nimamo. 40 revežev ima mestna občina v Ptuj in je gotovo potrebno misliti na to, kako bi se tem sirotam odpomoglo doma v lastni občini. S tem bi se štedilo tudi pri stroških, kjer se sedaj za vsakega reveža plačuje 16 Din na dan. Za vse, kar se ureja ali ustanavlja, je potreben sistem in gledati je tudi na to, da bodo uradi čim bolj koncentrirani in ne razpršeni po mestu. Rezultat debate je bil, da se je zadeva vrnila odsekom v podrobnejši študij.

S tem je bila javna seja zaključena in se je začela tajna.

Žrtve steklega volka v Bosni

Sarajevo, 1. junija. n. Danes popoldne so pripeljali v sarajevsko bolnico seljaka Jovana Tosića, njegovo ženo Saro, 6letnega sina Savo in seljakino Gvozdan Simšić. V gozdu Boriji pri Sarajevu je namreč napadel velik volk malega Saro in seljakino Gvozdan ter ju strašno ogrizel. Na pomoč je prišel Sara Tosić, ki pa jo je volk istotako močno ranił. Končno je prišel hotel Jovan Tosić, ki se je z golimi rokami vrkel na volka. Volk je tudi njega strašno ogrizel, zlasti po obeh rokah. Na veliko vpitje je prišel logar Peter Ketić, ki je ubil volka s sekuro. Domnevalo, da je isti volk preder nekoliko dnevi v selu Jagodini zaklal dve kravi. Ker sumijo, da je bil volk stekel, so vse ranjence odpravili v Pasteurjev zavod.

Velike nesreče na morju

Newyork, 1. junija. s. Parnika »President Garfield« in »Kershaw« sta davi trčila vzhodno od otoka Martas-Vineyard. »Kershaw« se je potopil. Mostvo so rešili.

London, 1. junija. (be). 6042tonski angleški parnik Grainton je na potu v Vancouver-Hamburg zadel pri Sant Thomasu na skale in se potopil.

Tokio, 1. junija. (be). Na morju pri Kohaido je strahovit vihar presenetil ribiško flotilo. Utonilo je 400 ribičev.

Samomor zaradi »fiks-niksa«

Maribor, 1. junija. Okrog 18. ure se je v Kolodvorski ulici ob plotu vrta poleg gostilne Milevec obelil kočevski krošnar Tomaž Kajfež, vdovec, star 35 let. Vzrok njegovega boga iz življenja je v tem, da je danes pri znani kočevski igri »fiks-niks« izgubil polno svojo košaro. Po tej usodni igri se je ne smelki izražal, da bo nekaj napravil, o čemer bodo listi lahko dosti pisali.

Sporod javne telovadbe na Taboru. Sokol I priredi v nedeljo dne 3. junija ob treh popoldne javno telovadbo na letnem telovadišču z nastopnim vzporedom: Ženska deca: proste vaje, moška deca: proste vaje, ženski naraščaj: vaje s kiji, moški naraščaj: proste vaje, skoke izvajajo vsi oddelki, igra moške in ženske dece, članice: vaje s kolebnicami, vrsta članov na drogu, krogih in bradli, tekma moškega naraščaja, ženski naraščaj:

Naši kraji in ljudje

Pozdrav jugoslovenskim inženjerjem in arhitektom

Po preteku sedmih let se zopet zbirajo v Ljubljani inženjerji in arhitekti iz vse domovine na glavni skupščini »Udruženja jugoslov. inženjerjev in arhitektov«, ki se vrši v dneh 2.—4. junija, da razpravljajo in sklepajo o važnih stanovitvah, pa tudi o splošno važnih gospodarskih in tehničnih problemih naše države.

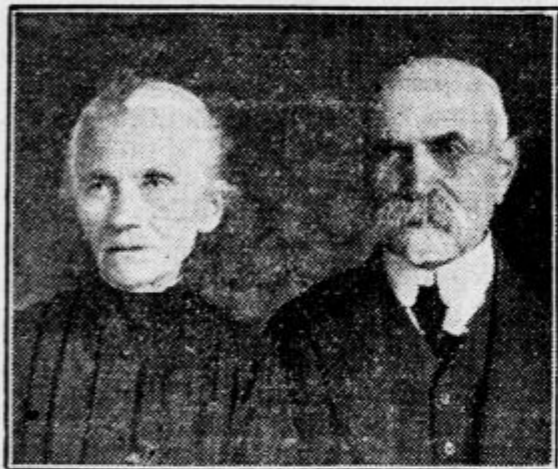
Takoj po prevratu izvršena spojitve dotedanjih inženjerskih društev v Beogradu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Zagrebu je ustvarila močeno intelektualno organizacijo s preko 2000 včlanjenimi inženjerji in arhitekti, ki ima razven v gornjih mestih svoje sekcije tudi še v Novem Sadu in Skoplju.

Iz vseh teh področij dospelje drage goste kar najsrčnejše pozdravljamo v beli Ljubljani s priskrbo željo, da jim bivanje v Sloveniji kar najlepše poteče in da jim rodijo razprave na kongresu najlepši sad.

Diamantna poroka v Novem mestu

Redek jubilej ugledne slovenske zakonske dvojice.

Danes slavita v Novem mestu redko slavnost diamantne poroke gosp. Ivan Barle, nadučitelj v pokopju in njegova soproga, gospa Ivana roj. Strniša.

Šestdeset let poteka danes, odkar sta si prisegla zakonsko zvestobo in si ustvarila pristno domačo slovensko gnezdece. Njuno življenje ni potekalo gladko, bilo je velika borba za vsakdanji kruh in za odgojo otrok. Jubilant je sklenil zakonsko zvezo kot učitelj, ki ni prejel stalne plače od države niti od deželne oblasti, ampak si je moral svojo borno plačo pobirati sam pri ljudeh okrog po vasi. Takratni učitelj je prejel dekret od škofijskega ordinariata in so bili glavni nadzorniki šol dekani. Današnji jubilar je prenesel vse zapostavljanje učiteljskega poklica, pa se kljub mnogim duševnim mukam še danes trdno drži, v najlepši zavesti, da je njegovo dolgoletno učiteljsko delovanje bilo narodu v korist.

Jubilant, ženin, se je rodil 15. oktobra 1841 v Zgornjih Pirničah pod Šmarno goro. Dvoletje je tri gimnazijske razrede v Ljubljani in učiteljske v Idriji, kjer je maturiral l. 1861., nakar je nastopil svojo prvo službo v Nevliah. Služboval je potem v Podzemlju, Budanjah, pa zopet v Podzemlju in končno v Šmihelu pri Novem mestu. Njegova najvišja plača je bila letnih 450 goldinarjev, ko je stopil v zasluženi pokoj l. 1903. S tako plačo je pač moral delati čudeže, da je preživljal številno družino enajstih otrok. Od teh so trije umrli, ostalih osem je pa vse spravil k dobremu kruhu.

Najstarejši sin, Janko Barle, je stolni kanonik in ravnatelj nadškofijske pisarne v Zagrebu, slovenski in hrvatski pisatelj in glasbenik. Druga je Tilka, učiteljica v zavodu De Notre Dame v Gorici; Konrad šolski upravitelj v Metliki, znan delavec na polju organizacije raznih gospodarskih društev in ustanov v svojem službenem okolišju; Daniel skrbnik na veleposestvu na Štajerskem; Gustav prvi državni pravdnik v Novem mestu; Lovček podpolkovnik in pomočnik komandanta 6. žandarmerijskega polka v Nišu; Marica učiteljica v Šmihelu.

Novem mestu, in osmi, Vid, odja v Zagrebu.

Nevesta se je rodila 21. januarja 1846. v Toplicah pri Novem mestu. Jubilar jo je vzljubil, ko jo je prvič slišal peti v cerkvi pri maši v Toplicah, kamor je bil prišel na obisk k svojemu prijatelju in soščolcu. Takoj po maši jo je pred cerkvijo zasnil in priženil dote dvajset forintov in eno škrinjco. Večina otrok je po materi podedovala dobre glasove in veselje za petje.

To mnogobrojno družino je večkrat obiskala bolezen; tako je enkrat ležalo šestoro otrok za kozami, drugič zopet šestoro za legarjem. Tudi jubilar je bil rahlega zdravlja in večkrat bolan, a bolezenskega dopusta v vseh 42. letih ni imel.

Vse življenje sta bila jubilarita varčna in sta si naposled ob vstopu v pokoj postavila v Kandiji lično hišico s krasnim vrtičem, kjer se bo danes zbrala vsa ožja rodbina: osem otrok, osemnajst vnukov in vnukinj ter enoletna pravnukinja. Diamantno poroko bo obavil sin Janko, stolni kanonik.

Kjerkoli je služboval, je bil jubilar povsod zelo priljubljen pri vseh občanin, o čemer smo se lahko prepričali o priliki proslave sedemdesetletnice ustanovitve šole v Podzemlju. Proslave se je bil udeležil tudi današnji jubilar, ker je tamkaj služboval celih 27 let in je bil ta dan deležen vsega spoštovanja od že starejših možakov in žena, bivših njegovih učencev.

Jubilant je spremljal vse življenje znani rek: »Rana ura — zlata ura«, katerega se še danes drži, poleg tega pa še drugega: »Zgodaj v posteljo — zgodaj iz postelje«. Današnja slavnost je danes redno večerjato ob 17., ter sta ob 18. že v postelji, vstajata pa že ob 5., najpozneje ob 5 in pol. Karakteristično je pri slavljencah, da nimata ne služkinje ne postrežkinje; ženin je gospodar, a nevesta pridna kuharica in vrtnarica. V današnje razmere sta se že dokaj zvišela, le kadar plačujeta, računata v kronah, a prejemke v dinarjih.

Tesno sta še vedno čvrsta, osobito ženin, duševno pa oba popolnoma. Zvesto zasledujeta dnevno časopisje, bere ta najrajši »Jutro«, »Sadjarja in vrtnarja« in »Kmetovalca«, včasih pogledata tudi druge za kratek čas.

Današnjemu ženinu in nevesti želimo o priliki te prav redke slavnosti še mnogo zdravja in veselja. Na mnoga leta!

Dr. Valentin Flerin †

Celje, 1. junija.

Po vsej Sloveniji bo žalostno odjeknila nepričakovana vest, da dr. Valentin Flerin, višjega deželno sodnega svetnika in predstojnika celjskega okrožnega sodišča, ni več med živimi. Sredi tihega in vzornega dela ga je po kratki boleznj v celjski javni bolnici 31. maja ob 22. ponoči pokosila smrtna kosa v najlepši moški dobi.

Pokojsnik se je rodil 17. februarja leta 1871. v Mengšu na Gorenjskem. Po pravnih študijah na Dunaju je stopil leta 1896. v sodno prakso pri deželnem sodišču v Ljubljani, bil nato sodnik v Ilirski Bistrici, v Črnomlju in Kranjski gori ter je prišel l. 1903. kot sodni predstojnik okrajnega sodišča v Žužemberku. Povsod, kjer je služboval, je zapustil osebi in svojemu delu najlepši spomin. Po prevratu se je naselila doktor Flerinova rodbina stalno v Celju.

L. 1921. je pokojnik postal predstojnik celjskega okrožnega sodišča, kjer je bil kot priskočni dober šef pri vseh svojih podrejenih uradnikih izredno priljubljen. Med pravniki je slovel kot dober jurist, med ožjimi stanovskimi tovariši pa kot iskren in odkritosrčen prijatelj. Napram vsem, zlasti pa napram strankam je kazal veliko koncilijantnost ter razumevnost vsakokratnega položaja. Vojni invalidi celjskega okrožja ne bodo nikdar pozabili, kako naklonjen je bil kot referent v invalidskih zadevah vojnim žrtvam ob raznih prilikah, zlasti pa ob prevetbi po novem invalidskem zakonu. Tudi SDS žaluje za svojim dobrim, značajnim pristajem.

Dr. Flerinu so potekala leta v veliki skromnosti napram sebi in napram javnosti. Njegovo lice se je razvedrilo najbolj, ako je mogel ob jesenskem in zimskem času s puško na rami korakati med svojimi tovariši po vrhovih in dolinah lepe celjske okolice. Navidez krepkega in postavnega moža je prezgodaj podrla težka skrb in borba za stan primerno eksistenco. V srcih vseh, ki so poznali rajnega dr. Flerina kot narodnega in značajnega, vsikdar in napram vsem ljuboznega in postrežljivega moža, mu bo ostal ohranjen trajen in najlepši spomin. Preostali naše iskreno sožalje!

Radosav Agatonović †

Svečanega pogreba prvega podpredsednika Narodne skupščine, poslanca Radosava Agatonovića, ki se je vršil včeraj v Beogradu, so se udeležili vsi v prestolnici navzoči poslanci, številni predstavniki oblasti in mnogobrojno občinstvo. V imenu Narodne skupščine se je poslovil od pokojnika minister Pera Marković.

Navdušen sprejem naših avtomobilistov v Nemčiji

Monakovo, 1. junija.

V Millstattu, dokoder so absolvirali prvo etapo na izletu v Nemčiji, so naši avtomobilisti bili deležni velikega gostoljubja. Župan tega lepega letovišča, podmaršal v p. g. Priziborsky, člani Avtokluba in prebivalstvo — vse se je kosalo v prijaznosti in ljubezni ustrežljivosti napram gostom iz Jugoslavije. Žal da nismo vsi prišli na cilj: huda pot čez Podkorenjsko sedlo in dalje preko Koroške je par avtomobilom zadala prav hude rane.

Izoborno postreženi in dobro spočiti smo se v četrtke zarana poslovili od prijatelja Millstatta in pognali vozove po lepi, a dolgi cesti proti Solnogradu in dalje proti Monakovu, kamor nas je najbolj vlekel srce. Ob krasnem vremenu so se nam nudili neprestano se menjajoči prizori prirodnih lepot, a v enaki meri nas je prevzemala radost iz zavesti, da smo zares dobrodošli gostje. Na vsej poti nam je prebivalstvo izkazalo priske simpatije. V Solnograd smo prispeli v prvi popoldanski uri. Lepo to nas sprejeli in pogostili, a tokrat nam je bil nedostajalo časa za ogled tega lepega mesta. Stori bomo to na povratku. Po kratkem odpočitju smo krenili proti nemški meji. Pri Saarbrücku opravilo avstrijski carinik: formalni pregled kulantno in obzirno, če nam srečno pot in že zdrčimo preko reke Salzaeh v Nemčijo.

Nemška carinska postaja Freilassing je vsa v zastavah, preko ceste se boči velik

slavolok z Mubenzno dobrodošlico. Sprejmejo nas zastopniki ADAC-a in toplo nas pozdravi konzul Vršič. Po kratki zahvali g. Praprotnika zasedemo zopet vozove in po hitrimo dalje. Vasi, trgi in mesteca, skozi katere se vozimo, so okrašeni z nemškimi in našimi zastavami, prebivalstvo nas povsod pozdravlja z živim entuziazmom. V starodavnem silno prikupnem mestecu Wasserburgu nas ustavi valika množica občinstva, mestni župan nam izprezgovori pozdrav in med burnimi ovacijami zabrcijo naši motorji ter potegnjejo vso dolgo kolo zopet v dir.

V večernem mraku se bližamo Monakovu, v strnjeni koloni vozimo pod slavolokom v mesto. Vse prebivalstvo je na nogah in nam de neumornim sviranjem godbe burno izraža dobrodošlico. Na čelu zbranih zastopnikov nas pozdravlja dobi naš lantski znanec predsednik g. Fritz in pokloni v roke g. Praprotnika krasen zlat pokal. Navdušenje se je komaj poglelo, ko je izrazil najglobljo zahvalo predsednik zagrebške sekcije Avtokluba SHS g. Bošnjak in je izpregovorila nam v pozdrav v blagoslavni hrvaščini monakovska gospa županja rodom Zagrebčanka. Sledil je velik banket, nakar so nas razkvatirali po najznamenitejših hotelih.

Danes in jutri neutrudno ogledujemo mesto, to znamenito žarišče kulture, srce nemškega juga.

Pojasnilo k zakonu o državnem prometnem osobju

V zadnjem času se raznašajo osobito med slovenskimi železničarji v Ljubljani razne govornice, da je ministrstvo za promet izdelalo novelo k obstoječemu zakonu o državnem prometnem osobju. To novelo odnosno osnutek da so baje dobile nekatere osebe.

Na podlagi točnih in popolnoma verodostojnih informacij ugotavlja oblastni odbor UJNZB Ljubljana, da je dotični osnutek nove uredbe isti, ki ga je sestavila ministrstvena komisija do konca februarja t. l. Ta osnutek je centralni odbor UJNZB na podlagi širše konference delegatov vseh oblastnih odborov UJNZB v Zagrebu dne 8. marca s posebnim spremnim pismom odklonil in istega dne predložil ministrstvu za promet točen osnutek novega zakona za državno prometno osobje. Poročilo je bilo objavljeno v »Glasniku« št. 6. od 15. marca.

Druga osnutek ministrstvo za promet nima izdelanega in bazira omenjeni osnutek na pooblastilu čl. 326 fin. zakona za leto 1927/28. To pooblastilo je s koncem marca 1928. prestalo. V sedanjem finančnem zakonu ima vlada v čl. 344 pooblastilo za izmenjavo občega zakona o javnih nameščenih in zakona o državnem prometnem osobju. Do sedaj niti ministrstvo pravde niti naše ministrstvo nista izdelala še nobenega novega osnutka. Ako kdo med slovenskimi železničarji raznaša razne senzacije o najnovejših osnutkih, je železničarjev.

Udruženje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev je že v februarju imelo osnutek, s katerim se hočejo danes šopiriti posamezne osebe, v pretresu ter so delegati vseh oblastnih organizacij UJNZB o tem osnutku sklepali. Toliko vsemu članstvu v vednost s pozivom, da naj se ne da begati in naj ne veruje raznim neosnovanim in neutemeljenim agitacijam raznih ljudi, ki nikogar ne predstavljajo in se brez potrebe širčkoustijo. — Oblastni odbor UJNZB Ljubljana.

Moderna kulturno-zdravstvena nega v družini

Nekaj pojasnila k današnjemu pomladanskemu slaviu »Atene«.

Kulturno društvo »Atena« je med drugim pestrim in lepim programom na svojem današnjem slaviu dala na spored kulturno-zdravstveno nego otrok v privatni hiši. S tem hoče pokazati občinstvu, kako velikega pomena je zdravstvena kultura za naš naraščaj. bodi zdravstveno vzgojna, zdravstveno socialna ali pa zdravstveno kurativna.

Zdravstveni zavodi so v zadnjem desetletju v prvi vrsti skrbeli, da si izobrazijo strokovno osobje za svoje ustanove: začitne sestre, bolniške sestre, šolske sestre itd. Za to skupino sester se zahteva mnogo znanja, da morejo uspešno vršiti službo za narodno zdravje. Svrha pouka je, vzbuđiti v učenkah smisel, da spoznajo stanje revščine in bolehavosti ljudstva in da znajo ljudstvu tudi pomagati. Za to veliko nalogo se zahteva vsaj 4razredna meščanska ali njej enaka šola ter dvoletna šola za dečje zaščitne sestre, kakor jo imamo v Ljubljani v Zavodu za socialno-higiensko zaščito dece. V prvem letniku se učijo praktično in teoretično spoznati vse fak-

Urejuje najbolje prebavo!
Čisti želodec in čreva brzo in ugodno!
1 omet pa vseh lekarnah, Din 4.—

Samo še danes!
Danes ob pol 5., pol 8. in 9.

Zajnost grešne hiše v Alžiru

»Ufa« velelim napete vsebine.
V rokah podlega trgovca z belim blazom. Padec v greh. Monda žena. Shajališče zvodnikov. Črncev. odalisk in prostutk. Orgije. Osveta mornarja. Pretep v javni hiši.

Velenapeto od začetka do konca!
V glavnih vlogah Marija Jakobi in drugi izvršni »Ufina« zvezdniki. Globoko zniž. let. cene.
Tel. 2124. Elitni kino Matica.

torje, ki človeško napredovanje pospešujejo ali ovirajo, v drugem letniku pa, kako se teoretično in praktično pomaga ljudstvu. Po končanem študiju in izpitu dobijo diplomu in uniformo, predpisano od ministrstva za narodno zdravje. Take sestre so nastavljene kot ljudske zaščitnice zdravja, kot učne sestre v zdravstvenih zavodih in zaščitnih uradih, kot voditeljice posvečevalnic za matere, kot potujoče učiteljice dečje higijene, voditeljice mlečnih kuhinj itd.

Težaven je ta poklic, toda vzvišen, le poklic matere je še lepši.

Drugo skupino negovalnic zdravja tvorijo privatne negovalke. Zahteve, ki jih tem sestram stavlja privatno negovanje zdravja, se razlikujejo od onih v bolnišnicah, domovih in podobnih institucijah. Tudi za ta poklic je treba velike požrtvovalnosti, samostojnosti v delu in takta. Ni lahko vsakega človeka negovati, posebno pa ne otroka. Privatna nega je pri nas šele v prvem razvoju. V Zagrebu obstoja društvo »Privatnih negovalk in vzgojalk«. v Sloveniji pa privatna nega še ni organizirana, a bo počasi prišla na vrsto tudi to.

Med privatnimi negovalkami in privatnimi sestrami je razlika v znanju in študiju. Privatna negovalka, kakor jo bo predstavila danes živa slika na slaviu »Atene« ni diplomirana sestra. Ona prebije 6 mesecev v šoli za sestre in se včrba v vseh praktičnih panogah otroške higijene, nege in prehrane. Po uspešnem hospitiranju in praktiranju dobi sričevalo (ne diplomu) o hospitaciji, ki ji daje možnost, da prevzame službo v rodbinskih kot privatna negovalka. »Svoji obliki dolguje dostojnost in požrtvovalnost!« Nas na njena noša spominja na težke in resne ure, ki so s to nošo vezane. Nega otroka stavlja na negovalko najtežje napore. V svoji kulturno zdravstveni nalogi vpliva negovalka na rodbino v vsakem pogledu koristno. Ona skrbi, da otrok ali bolnik dobi zaostali svetlobe in zraka, da se iz sohe odstranijo predmeti, ki nabirajo prah, da otrok in bolnik uživata potrebni mir. Pri nalezljivih boleznih uporablja obrambne mere zoper bolezni. Ona otroka hrani, snaži oblači, skrbi za njegov telesni in duševni razvoj. Pripravlja hrano za otroka, pospravlja in snazi sobo in otroško perilo in je vse rodbini svetlovalka v zdravstvenih vprašanjih, posebno še gospodinjini opora v gospodinjstvu. Za vse to je treba zdravo telo, zdrav razum in dober spomin, toplo srce za bližnjega, čisti etični občutki, ljubezen in navdušenje za poklic. Prav je dejal velik učenjak: »Ne naredijo dobra dela dobrega človeka, nego dober človek izvršuje dobra dela.« — Dr. D—š.

Tragedija ljubezni mladega predilniškega podmojstra

Tržič, 31. maja

Snoči se je ustrelil z malo flobertovko v desno senco predilniški podmojster Valentin Böhm. Vzrok samomora je zopet nesrečna ljubezen. Valentin Böhm je bil splošno priljubljen in star šele 27 let. Truplo se prepeljal v tržiško mrtvašnico in so ga danes pokopali, potem ko je sodna obdukcija dognala smrtno rano na desnem senu.

Pokojsnik se je bil strastno zaljubil v mlado in čedno dekletce ljubico G. delavko v predilnici. Toda ljubica ni hotela o njem preveč slišati in tako so kmalu prišli na vrsto prepri, prošnje in grožnje. Böhm tudi svoji ljubici. Ne dolgo za tem nima pravega pomena, če ga ljubica ne mara. Če bi nastopila vojna, je pravil nedavno, bi se takoj prostovoljno javil, da bi se boril za domovino, tako pa da mu ne preostaja drugega, da stori isto, kar je storil njegov tovariš Kosič, ki si je, kakor se čitatelji spominjajo, na predvečer prvega maja tudi zaradi nesrečne ljubezni končal svoje mlado življenje.

Seveda niso Böhmovi znanzi pripisovali tem besedam prevelike važnosti, misleč si, da gre le za zolo besedičenje mladostnika, ki je doživel prevaro. Podobno je tožil B. hm tudi svoji ljubici. Ne dolgo za tem si je nabavil flobertovko in potrebno strelivo. V njegovi duši je dozorel sklep, da morata z ljubico skupaj v smrt. Ker pa ta njegovi čudni želji ni mogla ustreči, je hotel to doseči nasilno. Toda ljubica se mu je iztrgala in zbežala. Tedaj si je Böhm nastvil orožje na sence in sprožil. Kroglja mu je prebila kost in običala v možganih. Smrt je nastopila v par trenutkih. Događek je vzbudil v Tržiču mnogo razburjenja a obenem tudi sočustvovanja z ubogim mladencem, ki mu ni bilo dano, da bi užival ljubezen dekleta, katero je ljubil bolj kakor svoje življenje.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 20.

Sobota, 2. Zaprtlo.
Nedelja, 3. ob 20. Fanny, tete, strici itd. Izven.

Ljubljanska opera

Sobota, 2. Zaljubljen v tri oranže. Slavnostna predstava. Izven.

Nedelja, 3. Knežinja čardaša, opereta. Izven.
Ponedeljek, 4. Zaprtlo.

Mariborsko gledališče

Sobota, 2. ob 20. »Othello«. A. Kuponi.

Nedelja, 3. ob 20. »Jesenski manevrc. Znižane cene. Kuponi, Zanjikrat.

Slavnostna predstava. Danes ob 20. je v ljubljanski operi slavnostna predstava na čast udeležencem inženjerskega kongresa in etvoritvi velesejma v Ljubljani. Izvaja se delo ruskega skladatelja Sergija Prokofjeva: »Zaljubljen v tri oranže«. Predstava je namenjena v prvi vrsti zunanjim gostom, za domače občinstvo, ki se zanima za to uprizoritev, pa je predprijata od 15. do 17. pri dnevi blaginji in operi.

Nedelja v ljubljanskem gledališču dve predstavi. V drami je zvečer ob osmih prva repiza angleške veseloigre »Fanny, tete, strici itd.«, ki je pri premijeri izvrstno

uspela. — V operi pa je ob pol 20. opereta »Knežinja čardaša« v običajni zasedbi.

»Jesenski manevrc« zadnjakrat na mariborskem odru se vprizori v nedeljo, dne 3. junija. Ni izključeno, da je to zadnja operetna predstava v sezoni. Ker odhajajo iz Maribora gđ. Lubejva, g. Bratuž in drugi člani operete, bo morda to njihov zadnji nastop v mariborski opereti, na kar opozarjamo naše operetno občinstvo.

Vojvodnisko gledališče realizirano. Nedavno smo poročali, da so se posvetovali predstavitelji vojvodinskih mest in Osijeku o ustanovitvi drame in opere, ki naj bi gostovala po nekaj mesecev v sezoni v Sušici, Somboru, Novem Sadu in Osijeku. Gledališče za baško in osiješko oblast je sedaj realizirano. Imelo bo dramsko in pa operno sekcijo; drama bo štela 33 članov, opera pa 97 duš. Osijek bo prispeval na leto 300 tisoč Din, Subotica 600 Din, Novi Sad 300 tisoč Din, Sombor pa 80 tisoč Din. Vsako izmed imenovanih mest bo poleg tega skrbelo za gledališko poslopje. Gledališče bo začelo delovati letos 1. oktobra, ansambel pa se bo začel sestavljati 1. julija. Država bo subvencionirala zavod letno s 760.000 Din.

Zagrebaško mladost v Düsseldorfu. Zagrebško akademsko pevsko društvo »Mladost«, ki se nahaja na turneji v Nemčiji ter je

z lepim gmotnim in moralnim uspehom koncertiralo v Drazdanh, z moralnim pa v Berlinu, se je odpravilo iz Lipskega čez Weimar v Düsseldorf, kjer so bili pevec sprejeti od našega konzula B. Markovića. Koncert se je vršil v veliki dvorani »Tonhalle«, katero je občinstvo napolnilo do zadnjega prostora. Kritike o prireditvi so zelo povoljne. Dirigiral je skladatelj Gotovac in na programu je bila tudi slovenska narodna »škrjanček poje, žvrgolje, ki je poleg Mokranjevičevih, Devovih, Gotovčevih in Lhotkihih kompozicij zelo ugajala.

Jerome K. Jerome: Fanny, tete, strici

Jerome K. Jerome je v svojih povestih in dramah prijeten kramrljač, velikih problemov pa ne rešuje — vsaj ne na odru. Njegove komedije so za gledališko publiko morda prijeten oddih, literarno niso kaj prida. Ta, ki smo jo v četrtke zvečer videli v ljubljanski drami, bi bila brez posebnih škoda lahko izostala, kakor tudi »Miss Hobbs«, ki se je igrala v našem gledališču pred leti.

Od igralcev zahteva Jerome, da postavijo na oder dobre karakterje in tipe. Po interpretaciji je bila tudi naša predstava boljša kakor po izbiri. Režiral je g. Skrbinek, ki je poveril glavno žensko vlogo gđ. Debeljakovi. Njena igra je bila v drugi polovici drame učinkovitejša kot v prvi, ker je bila naravnost. Sprič njenege forriranja v začetku je bil Werthrell g. Jana

naravnost zasenečen. Bennett g. Cesarja je bil sprva v okvirju, proti koncu se popustil in v zaključni sceni, ki zahteva prepričevalno močne igre, je odpovedal. Izvrstno Suzano je ustvarila g. Medvedova. To je bila kreacija zase, z malo besedami in uverljivo efektu v celoti in posameznostih. Z grotesknim podčrtavanjem situacijske komike se je dobro postavila gđ. Rakarjeva kot Jana. Ostali večji ženski ulogi sta imeli ga. Balatkova in g. Juvanova, moški partiji pa gg. Jerman in Lipah.

Igralo se je živahno in publika je bila zabavno razpoložena. Odobravanja in cvetja ni manjkalo. Prevod komedije je oskrbel g. Pavel Golja.

Aleksander Molssi je te dni s svojim ansamblom gostoval v zagrebški drami. Igral je ulogo Osvolda Alvinga v Ibsenovih »Strahovih«. Baje je bila Moissijeva igra mnogo bolj umetniška kakor Wegenerjeva, ki je bil tudi nedavno v Zagrebu in Ljubljani. Zagrebška gledališka publika je Moissija tako prijazno sprejela, da se je umetnik na koncu predstave zahvalil s kratkim nagovorom.

Uspeh londonskega reporterja na odru. Robin Miller, reporter london. »Timesov«, se je poskušal v dram in je dosegel s svojim prevencem »Thunder in the air« ogromen uspeh. Kritika ga stavi nad Barryja in Shawa, katera je Miller tako očaral, kakor recenzente, ki so preverjeni, da je vstal Angležem v Millarju dramatik, kakršnega že dolgo niso imeli.

Sledeče srečke V. razreda

državna razredna loterija, ki jih je prodala

Zadružna hranilnica r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19,
so bile izrečane dne 28. maja 1928:

Po 250 Din so zadelo številke: 17.446, 17.418, 17.429.

Po 125 Din so zadelo številke: 24.544, 24.595, 23.326, 24.240, 24.245, 72.040, 95.954, 97.474, 97.482, 121.073.

Dobitke bomo izplačevali od 1. junija do 14. septembra t. l.

Zadružna hranilnica r. z. z. o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

Leichnerjeva kopeli

štev. 1001

je najučinkovitejše sredstvo za izgubo belosti in dosego vitkosti. Uspeh se kaže že po par kopeljih. Originalne zavitke dobiti v drogeriji.

KANC, LJUBLJANA, Zidovska ulica.

Iz Kranja

Gostovanje kamniškega odra v Kranju. Nocoj ob pol 9. vprizore člani gledališkega odra iz Kamnika v gledališki dvorani Narodnega doma komedijo «Favn». Opozarjamo občinstvo, da poseti v čim večjem številu predstavo, da priznanje gostom, ki uživajo zelo lep sloves.

Ljubljanski tehnik v Kranju. V četrti tek je dospela v Kranj skupina gradbenih tehnikov ljubljanske univerze pod vodstvom prof. dekana dr. ing. Försterja. Ogledali so si gradbeno delo pri železnem kokskem mostu in tovarne tekstilne industrije «Jugočeška».

Gremij trgovcev za srez Kranj je imel pretekli teden svoj 9. redni občni zbor. Poročila o delovanju sta podala načelnik g. Franc Sirc in blaginjak g. Franc Berjak. Sprejemljiva, vajejske pristojbine in doklade so ostale tudi letos nespremenjene. V nasledstvo so bili izvoljeni dopolnilno gg.: Joško Majdič in Ivan Savnik iz Kranja, Karel Koželj iz Trčiča ter Konrad Pehar iz Škofje Loke. Zborovanju je prisostvoval g. Podgoršek, tajnik Zveze trgovskih gremijev iz Ljubljane ter podal poročilo o Zvezinem položaju.

Inspekcija državne puškarne šole. Pretekli teden se je mudil v Kranju dr. Koranič, načelnik novo ustanovljene oddelka za strokovne šole v trgovinskem ministrstvu v Beogradu, v spremstvu ljubljanskega velikega župana dr. Vodopivca in inspektorja obrtnih šol g. Prežljaka iz Ljubljane. Inspiciral je tukajšnje državno puškarne šole, ki ima svoje prostore v Narodnem domu, mestni hiši in gimnazijskem poslopju. Po ogledu se je vršila na mestnem županstvu konferenca, katere so se udeležili sreski poglavar g. J. Znidarčič ter imenoma mestne občine župan g. Ciril Pirč in člana predstojništva M. Fock in dr. Sabotny. Razpravljalo se je o umestnosti puškarne šole v Kranju.

Gradba kokskega železnega mosta postaja vedno bolj zanimiva ter privablja dnevno številne meščane k opazovanju. Te dni so dvigali železno konstrukcijo starega mosta, ki tehta okrog 500.000 kg. Dosedaj so dvignili most za pet metrov ter mu podstavili hrastove hlode na obeh straneh. V kratkem prično s postavljanjem lesenega odra za obok.

Iz Kočevja

Smrtina kosa. V petek 25. maja je umrl g. Anton Hanf, posestnik v Kočevju. Pokojnik je bil obče spoštovana osebnost, lastnik bivšega hotela «Pri pošti», kjer so se ustajali v prejšnjih časih vsi vozniki poštarij. Njegov oče pa je imel celo v zakup vožnjo Kočevje-Ljubljana, ko še ni stekla kočevska železnica.

Letošnji naborniki. Nedavno se je pri nas vršilo rekrutovanje. Prišlo je mnogo fantov iz okoliških občin in iz mesta. ki pa so bili v nasprotju z ostalimi leti dokaj čvrsti in jih je bilo mnogo več porjnih. Sicer pa se je nabor izvršil v miru in ni prišlo niti do najmanjšega incidenta.

Birna. Letos se bo vršila v fari Kočevje birna v nedeljo 10. junija. V naslednjih dneh pa se bo vršilo birmovanje še po ostalih kočevskih župnijah.

Zakup lovišč v kočevskem okraju. Za lovišča Banjaloko, Borovec, Briga, Fara, Draga, Knežja lipa, Koprivnik in Stari

log se bo vršila javna dražba 8. junija ob 11. dopoldne. Doba zakupa je določena od 1. julija 1928. do 31. marca 1934. Dražbe se bodo vršile pri okrajnem glavarju v Kočevju, soba št. 5, kjer se lahko pogledajo tudi dražbeni pogoji.

Iz Trbovelj

Rudarska nadaljevalna šola v Trbovljah bo zaključila tekoče šolsko leto z običajno razstavo pismenih in risarskih izdelkov. P. n. občinstvo vabimo, da si ogleda omenjeno razstavo, ki bo v V. razredu deške osnovne šole v Trbovljah 2 od 10. — 12. ure.

Smrtina kosa. V Hrastniku je včeraj umrl vlakovodni rudniški železnice Franc Zibret, star komaj 48 let. Nit življenja mu je pretrgala zahrbtna jetika. Pokojnik je zapustil ženo in 5 sinov, od katerih so štirje nepekskrbljeni. N. v. m. p. l.

Iz Prekmurja

Smrtina nesreča pri vožnji. Nedavno je vozil 31letni posestnikov sin Stefan Terboč iz Turnišča proti domu. Ze blizu doma pa se mu je nenadoma splašila domača kobilica in ga brcnila tako nesrečno v trebuh, da je obležal v težki nezvesti. Domači so ga prepeljali takoj v bolnico v Murško Soboto, vendar pa so bile notranje poškodbe tako težke, da je bilo kljub takojšnji operaciji okrevanje zelo dvomljivo. In v resnici je splošno priljubljeni Stefan podlegel poškodbam in v sredo izdihnil svojo dušo. Prizadetim naše iskreno sožalje!

Sport

Ponovni finale za prvenstvo L. N. P.

ASK Primorje in ISSK Maribor ponovita jutri, v nedeljo ob 17. uri na prostoru Primorja odločilno tekmo za letošnje prvenstvo LNPA. Kot predigra bo ob 15.30 prvenstvena tekma rezervnih moštev Primorja in Hermes. Na binkoštno nedeljo odigrana prva tekma Primorje: Maribor je prinesla zmago Primorju (2 : 1). Maribor je vložil protest proti priznanju tega rezultata zaradi nekih pogrskih sodnika LNP je ta protest uvaževal in odredil, da se finale jutri ponovi.

Maribor se je v zadnji tekmi pokazal z ozirom na njegovo lepo igranje kot prav resen kandidat za prvenstvo Slovenije. Seveda je vprašanje, ali bi mogel ponoviti svoj izvrstno igranje tudi v jutrišnji tekmi, ki jo bo vzel Primorje od prvega hipa z najresnejše strani. V tem primeru bi bil Maribor izraziti favorit jutrišnje tekme. Na drugi strani je treba računati s tem, da bo Primorje zavedajoč se težke naloge igralo z vso ambicijo in mislimo, da se ne motimo, ako rečemo, da je Primorje sposobno zaigrati bolje kot je igralo na binkoštno nedeljo. Iz te predpostavke ostanje boljše izgledi za prihodnje prvenstva vendarle na strani Primorja.

Ilirija: Grazer Sportklub

Danes ob 18., jutri ob 15. uri — igrišče Ilirije.

SK Ilirija odigra danes in jutri dve mednarodni nogometni tekmi z Grazer Sportklubom, ki nastopi s tem prvič v Ljubljani. Sportklub si je priboril letos prvenstvo Gradca ter je kot prvi reprezentant graškega nogometa, ki stoji na zelo ugledni stopnji, pri nas gotovo interesanten gost. Njegov prvi nastop bo vzbudil ob teh okoliščinah mnogo pozornosti. Kakovost Sportkluba izpričuje 2 : 0 v prvenstveni tekmi proti GAKU, 3 : 1 proti Dunajski Hakohu itd. Skoro kompletni Sportklub je zmagovalno zastopal barve Gradca v medmestni tekmi z Mariborom (3 : 1) in Zgornjo Stajersko (5 : 1). Njegov napad vodi znani avstrijski internacionalac Kowanda Iliriji čaka proti temu nasprotniku težka naloga, česar se mora njena enajstorka zavedati vnaprej, ako hoče doseči pozitiven izid.

Tekmi se igra na vsakem vremenu; pričetek nedeljske tekme je vsled ponovnega prvenstvenega finala, ki se prične ob 17. uri, določeno na 15. uro.

Tenis turnir Atena: KAC

Za binkoštno praznike je tenis sekcija TKD Atena pozvala Klagenfurter Atletik Sport Klub na medklubski turnir. Povabilu se je odzvalo 8 gospodov in 5 dam, ki jim je Atena postavila nasproti enako število svojih igralcev. Igralo se je 8 singlov za gospode, 5 singlov za dame, 7 dvojlov za gospode in 5 mešanih dvojlov, skupno torej 25 iger, od katerih je KAC odločil v svojo korist 17. A'ena pa 8.

Celovčani so bili vsekakor močnejše moštvo, ki se mu že pozna turnirska rutina. Njihov najboljši igralec Maurer ima zelo

mirno in sigurno igranje, vidi se mu da je odigral že mnogo turnirjev. Stilno prav dober igralec s prav lepimi chopi je dr. Kugler in enako mladi Löschner; dr. Zenkl je pokazal, da sta tudi hitrost in gibčnost važna za dobro igranje. Gospod Apel je kljub ble suri na roki igral izborni in tudi baron Boyneburg je pokazal zelo sigurno igranje. Haberl in Kleinwachter sta se mlada igralca in včasih se malo nesigurno. Izmed dam je brezdvomno pokazala najboljšo igranje gospodična Ebermann z izbornim forchandom in zelo močnimi udarci. Gospa Apel je stara rutinirana igralca in je svojo igranje lahko odločila v svojo korist. Njena hčerka L. Apel je mlada, simpatična igralca z zelo čistimi udarci in obeta še mnogo. Gospa Mondrée je pokazala, da je bila na Dunaju v šoli. Gdč. Luggin se ni mogla plasirati proti močnejši g. Dacarjevi.

Naši igralci kažejo, da jim manjka turnirska rutina, in pa seveda še smotnega treninga. Najlepšo igranje je pokazal ing. Fröier, ki bi bil gotovo najboljši igralec, da bi imel dovoljno časa za trening. Najboljši naš igralec Bleiweis-Trsteniški se razvija od leta do leta in pri tem turnirju je pokazal lep uspeh s tem, da je premagal Maurerja. Dacar, ing. Novak in ing. Finotti, so prav dobri igralci, treba jim je le večje sigurnosti v turnirskih igranjih. Izmed mladih obeta največ g. Zajc. Omenimo še Pintarja in Medveda. Dame so naša slaba stran, le g. Dacarjeva je mogla dobiti eno točko. Ravniharjeva je imela seveda težko stališče napram Ebermannovi in enako g. Samec proti g. Mondrée. Mlada Pekoljeva obeta postati s časom prava dobra igralca. Gdč. Heinrichova očitno ni bila razpoložena.

V naslednjem podajamo rezultate: Gospodje single: Bleiweis-Trsteniški : Maurer 4 : 6, 6 : 3, 6 : 1; Löschner : Dacar 7 : 5, 6 : 1; dr. Kugler : ing. Novak 6 : 1, 6 : 1; ing. Fröier : dr. Zenkl 7 : 5, 6 : 1; Apel : ing. Finotti 6 : 2, 6 : 0; Zajc : Haberl 2 : 6, 6 : 0, 10 : 8; baron Boyneburg : Pintar 6 : 3, 3 : 6, 3 : 6; Kleinwachter : Medved 6 : 1, 6 : 4.

Dame single: Ebermann : Ravnihar 6 : 1, 6 : 4; g. Dacar : Luggin 6 : 3, 6 : 4; g. Apel : Heinrich 6 : 0, 6 : 0; gdč. Apel : Pekolj 6 : 1, 6 : 4; g. Mondrée : g. Samec 6 : 2, 6 : 0.

Gospodje double: Maurer-Apel : Dacar-Bleiweis 2 : 6, 7 : 5, 6 : 4; Maurer-Zugler : ing. Novak-ing. Fröier 6 : 4, 6 : 3 (zelo lepa in ostra igra); ing. Novak-ing. Fröier : Löschner-Kugler 6 : 2, 6 : 8; Dacar-Bleiweis : Löschner-Kugler 7 : 5, 7 : 5; Zenkl-Haberl : ing. Finotti-Zajc 7 : 5, 6 : 4; Boyneburg-Kleinwachter : ing. Finotti-Zajc 6 : 4, 7 : 5; Boyneburg-Kleinwachter : Pintar-Medved 6 : 4, 6 : 2.

Mixed double: Ebermann-Maurer : Ravnihar-Dacar 6 : 2, 6 : 4; g. Dacar-Bleiweis : Luggin-Apel 6 : 1, 6 : 4; Mondrée-Löschner : Heinrich-Fröier 7 : 6, 4 : 10; 8. gdč. Apel-Kleinwachter : Pekolj-Zajc 3 : 6, 6 : 2, 6 : 2; g. Apel-Boyneburg : g. Samec-ing. Finotti 3 : 6, 6 : 2, 6 : 2.

Vreme je bilo vse čas turnirja povoljno, le na binkoštni ponedeljek je močan veter nekoliko oviral igranje. Gostje so se izrazili prav pohvalno o lenih igriščih TKD Atena in upajmo, da so odnesli domov prav dobre utise.

Hazena Primorje : Ilirija. V nedeljo se vrši na igrišču Atena v Trbovlju prvenstvena hazenska tekma med družinama Primorja in Ilirije. Po preteku druge leta se naša dva sportna rivala prvič srečata tudi v tej panogi sporta: Ilirija v trdni veri, da si ohrani hazensko prvenstvo, ki ga drži že od vsega početka, Primorje pa z velikim hotenjem, da si po vzgladu svoje nogometne in lahkoletske sekcije osvoji tudi to prvenstvo. Tekma se prične ob 11. uri dopoldne.

Tenis turnir za prvenstvo ljubljanske univerze. Tekmovanja za prvenstvo ljubljanske univerze, ki se vrše v okvirju akademskega sportnega dne v nedeljo, 3. t. m. se otvorijo že danes v soboto dopoldne s turnirjem, ki se vrši od 15. ure dalje na igriščih TKD Atena pod Tivolijem. Turnir bo vsekakor zelo interesanten, ker se ga udeležijo najboljši igralci ljubljanskih klubov, ki so zlasti v turnirju Atena: Klagenfurter AK pokazali vkljub razmeroma zgodnji sezoni že uprav odlično formo. Tenis sekcija sportne reprezentance ljubljanske univerze pa si tudi prizadeva, pridobiti za nedeljo dopoldne za par ekshibicijskih iger odlične tenise igralce zagrebške univerze, ki šteje, mimogrede omenjeno, med svoje članke tudi najboljšega jugoslovanskega igralca, ki je zastopal barve naše države tudi v tekmovalstvu za Davisov pokal, mladega talentiranega Schäffera, Polića, Podvinca itd., kojih gostovanje bi za ljubljanske ljubitelje «belega sporta» pomenilo vsekakor izreden užitek in redko senzacijo!

Tenis turnir v Plutvi. V nedeljo dne 3. junija se vrši medklubski tenis turnir med Slov. tenis klubom Ptuj in Čakovcem sportnim klubom iz Čakovca, na igrišču privoimenovanega kluba v Plutvi. Za «Ptuj» nastopijo gdč. Maizerle in gospodje Sakožnik, Honcver, Jurko, Tobias in dr. Muhič, barve Čakovca na zastonjajo gdč. Lazlo Piri in gospodje dr. Franetović, Legestein. Sočič, Kovačič in Nyiri.

V Novem mestu se vrši tudi prvenstvena tekma med domačim SK Elanom in prvotom ljubljanskega II. razreda SK Reko. Revanš v Ljubljani se vrši najbrže dne 7. t. m.

Službeno iz LNP. Na dopis velikega župana ljubljanske oblasti št. U. br. 8728/III od 10. V. 1928. se poziva klube v področju LNPA, da takoli, najkasneje pa do 4. VI. 1928. javijo podpisane sedanjosti sedež kluba (ulica in hišna številka) ter ime in poklic klubovega predsednika. Vsako prekoračenje termina se bo strogo obravnavalo. — V. Cimperman, tajnik I. Emonska cesta 10.

2SK Hermes. Pozivljamo g. Prešerna, da izroči vse klubski inventar g. Kosu najkasneje do 5. t. m. Obveščamo igralce, da bo odšel onemogo za treninge deli g. Zaklora, za tekme na g. Kos. Klubski lokal bo samo ob določenih urah na razpolago in bo nog. sekcija javila dneve in čas treningov. — Taimik.

2SK Hermes. Pozivljamo spodaj navedene igralce, da se udeležijo sigurno sestanka v nedeljo dopoldne ob 10. na klubskem igrišču, v primeru dežja na v lokalju; gre za postavbo moštva in razdelitev listkov: Novak, Kremžar, Prunnseitz, Sernek Rafko, Mihelak, Zupančič, Starman I in II, Filipič K., Knapič I in II, Konač, Mokorel, Orešnik, Balde, Magolčić, Podrekar, Okorn Dušan, Zalokar, Svetič Vili, Jesih, Vlah, Kos, Načelnik.

SK Slavija. Danes ob 20. pri Podobniku v Vodnotu seja upravnega odbora. Prisotnost vseh odbornikov je nujno potrebna. Predsednik.

Gospodarstvo

Vprašanje notiranja obveznic Blairrovega posojila na naših borzah.

Kakor znano, notirajo obveznice osemstoletnega Blairrovega posojila iz l. 1922 samo na borzi v Newyorku, dočim obveznice 7% Blairrovega posojila iz l. 1927. sploh ne notirajo na nobeni borzi (na intervencijo organizacije francoskih lastnikov predvojnih srbskih dolgov je lani newyorška borza odbila prošnjo za kotacijo 7% posojila). Tečaj teh obveznic je za presejo našega kredita v inozemstvu velike važnosti. Pri pogajanjih za emisijski tečaj novega zunanega posojila bo sedanjí borzni tečaj Blairrovega posojila igral važno vlogo. Ker pa te obveznice notirajo samo na newyorški borzi, ni izključena možnost, da bodo posojilodajalci skušali pritiskati na ta tečaj, da dosežejo pristane naše države na nižji emisijski tečaj novega posojila. Če pa bi te obveznice notirale tudi na drugih borzah, bi bile take mahinacije mnogo težje.

V številnih državah notirajo obveznice inozemskih posojil tudi na domačih borzah. V mnogih primerih se je dogodilo, da je velik del obveznic inozemskih posojil polagoma prešel v posest državljanov dotične države. Ta proces se sedaj opaža zlasti v Češkoslovaški in Franciji. Pri nedavnem izplačilu češkoslovaškega dolarskega posojila se je izkazalo, da se znaten del teh obveznic nahaja v rokah češkoslovaških državljanov.

Tudi za našo državo bi bilo velike važnosti, da bi obveznice Blairovih posojil kotirale na naših borzah. Obrestovanje teh obveznic, ki imajo garancijo v zlatu, je znatno ugodnejše, kakor pa obrestovanje naših domačih državnih papirjev. Tako notira n. pr. 8% Blairovo posojilo okrog 100 dolarjev za komad in se torej obrestuje vložen kapital po 8%. Brez kotiranja na domačih borzah seveda ni mogoče povečati zanimanje za uvoz teh obveznic. Na drugi strani pa bi moralno finančno ministrstvo opustilo svojo sedanjó prakso glede uvoza teh obveznic. Ministrstvo namreč ne dovoljuje uvoz teh papirjev, odnosno ne daje odobrenj za nakup potrebnih deviz, in sicer zaradi tega, ker se boji, da bi uvoz povzročil obremenitev našega deviznega gospodarstva. Toda ta bojazn je seveda le deloma upravičena. Poleg tega pa je treba še upoštevati, da bi naše banke, če bi bil dovoljen uvoz teh obveznic, lahko sprejemale od naših izseljencev znatne vloge v dolarjih, kar bi dolarje lahko nalagale v obveznice Blairovih posojil.

Pred redukcijami obrata pri Trboveljski premogokopni družbi. Kakor izvemo, Trboveljska premogokopna družba dosedaj ni prejela od drž. železnice nikakih naročil za oobavo premoga za junij. Ker predstavljajo dobave železnicam pri tem podjetju približno polovico skupnih dobav, bo družba, če ne bo to vprašanje v kratkem rešeno, primorana znatno reducirati obrat v svojih premogovnikih. Skrajni čas je, da se vprašanje dobav premoga med premogovniki in prometnim ministrom končno reši na način, ki bo zadovoljil obe strani, kajti ne gre, da bi bila zaradi večnih sporov stalno ogrožena eksistenca tisočev rudarjev.

Beogradska Trgovska zbornica in davek na poslovni promet. V četrtek se je vršila plenarna seja beogradske Trgovske zbornice, na kateri je podpredsednik gosp. Milutin Stanojević sporočil, da je akcija gospodarskih krogov in same zbornice glede ukinitve davka na poslovni promet že deloma uspešna, ker so merodajni krogi izjavili, da se dohodki tega davka ne bodo zastavili za zunanje posojilo. Naravno je, da niti zbornica, niti gospodarski krogi ne morejo biti zadovoljni s tem delnim uspehom, temveč bodo nadaljevali akcijo, da se davek na poslovni promet popolnoma ukine.

Srednjeevropski železarski kartel in balkansko prodajno področje. Pred dnevi je bila na Dunaju končana konferenca članov srednjeevropskega železarskega kartela, ki je nanovo uredila izvozne cene svojim proizvodom za balkansko prodajno področje. Podrobnosti o prodajnih pogojih še niso znane. Na podlagi uspešnih pogajanj se računa, da bodo h kartelu pristopila še ostala rumunska železarska podjetja, ki še niso v kartelu.

Stanje hmeljskih nasadov na Češkoslovaškem. Zveza hmeljskih društev poroča iz Zlatca 24. maja: Stanje zgodaj obrezanih nasadov, katerih je približno 10 %, je glede na letošnje vremenske razmere še precej zadovoljivo. Tu sem spadajo le drugoletni nasadi, ki se, kakor znano, vedno prvi obrezujejo. Vsi drugi nasadi, to so vsi po Veliki noči obrezani, so pa slabi. Nadloga po bolhaču je obča in tako silna, kakor že ni bilo haču je obča in tako silna, kakor že ni bila minulih 20 let. Obširni distrikti v najboljših legah so po bolhaču tako napadeni, da so še celo goli. Poškodovanje po bolhaču je pospeševalo še podnormalna temperatura, ki je tudi ovirala rastlino v rasti. Nekateri zgodaj obrezani nasadi so zaradi nočnega mraza celo pozebli in se morajo izruvati. Vobče je stanje hmeljskih nasadov prav slabotno in nezadovoljivo.

Peronospora na hmelju v Vojvodini. Po poročilih, ki jih je prejelo kmetijsko ministrstvo, se je v zadnjem času v posameznih delih Vojvodine močnejše pojavila peronospora na hmelju. Ministrstvo je izdalo potrebna navodila za pobijanje te bolezni.

Predavanje o komercializaciji železnice. Povodno devete redne glavne skupščine Udruženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov se bo vršilo v soboto 2. t. m. ob 17.30 slavnostno predavanje v veliki dvorani Kazine. Predaval bo predsednik Udruženja gosp. inž. Ranišlav Avramović o komercializaciji železnice.

Enotne prodajne kondicije srednjeevropske bombazne industrije za trgovino s Balkanom. Pred daljšim časom so se vršila pogajanja med zastopniki avstrijske, češkoslovaške, madžarske in italijanske bombazne industrije zaradi določitve enotnih plačilnih kondicij za trgovino s Balkanom in Madžarsko. Med srednjeevropsko skupino je bil do sedaj sporazum; samo italijanski predstavniki niso pristale na ta sporazum, vendar so v zadnjem času spremenile svoje stališče. Kakor poročajo iz Prage, je bilo zaradi tega sklenjeno, da se v juniju skliče nova nova pogajanja. Če bo prišlo do končnega sporazuma z Italijo, bodo v kratkem pričela tudi tozadavna pogajanja z nemškimi predstavniki.

Dobave. Gradbeni oddelek direktorje državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. t. m. ponudbe glede dobave cementa, negašenega apna, zidne opeke, ploščatega železa in žičnikov, do 12. t. m. pa glede dobave lesa za zgradbo mostu. (Pogoji so na

vpogled pri omenjenem oddelku.) Prometno - komercialni oddelek direktorje državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 10 izvodov alik. Nj. Vel. kralja Aleksandra, glede dobave 10 tisoč kg dekstrina, 80 kg cinkove oljnatne barve, 100 kg minija v prahu ter glede oddaje 34 komadov kurznih tablic v preplekanje in v žrskoslikanje. Direktorja državnega rudnika v Brezi sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave železne pločevine, 4 vagonov portlandskega cementa, 150 komadov svetlo porcelana v 2000 kg kotnega železa, do 14. t. m. glede dobave 100 kg bele kovine za ležaje, do 15. t. m. pa glede dobave 1 računakega stroja «Unitas». Direktorja državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave 900 kg bencina in 1850 kg raznih olj. Dne 12. t. m. se bo vršila pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani oteralna licitacija glede dobave živil (moka, mast, slive, riž, zdrob, cikorija, olje, kava, fišol, testenine, sladkor itd.). Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

1. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo velik, zlasti v devizah na Curih, Prago in Dunaj. Privatna ponudba je krila samo povpraševanje v devizi na Newyork, vso ostalo potrebo pa je zadovoljila Narodna banka. Tečaj deviz so ostali v glavnem nespremenjeni. Deviza na Berlin se je ponovno nekoliko okrepila, deviza na Dunaj pa je za malenkost popustila.

Na zagrebškem efektom tržišču je bila tendenca v Volni škodi nespomenjena. Pri srednjem prometu se je prompna trgovala po 445.5 — 448.5, kas pa 448 in za december po 470. Investicije je bilo zaključeno po 92. V bančnih papirjih je bil promet živahen. Prastrediona beleži nadaljnji dvig ter se je trgovala po 877.5, 885 in 890. Narodna je bila pri čvrsti tendenci zaključena po 7100. Poljedelska pa po 21. Dalje so se trgovale Hipotekarna po 58 in Jugobanka po 87.5. Industrijski papirji so bili bolj zane-marjeni. Zaključili so bili samo v Slavoniji po 11.5 in v Dubrovaški po 490. Trboveljska je po odbitku kupona (30 Din) notirala 500 do 505.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.9375, Berlin 13.5875 — 13.7175 (13.6025), Bruselj 0 do 7.982, Budimpešta 9.914 — 9.944 (9.929), Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 7.982 do 8.012 (7.997), London 277.06 — 277.86 (277.46), Newyork 56.71 — 56.91 (56.81), Pariz 222.75 — 224.75 (223.75), Praga 168.1 do 168.9 (168.5), Milan 0 — 299.5.

Dunaj. Beograd 12.4875 — 12.5275, Berlin 169.85 — 170.35, London 34.6550 — 34.7550, Newyork 709.35 — 711.85, Milan 37.3975 do 37.4975, Pariz 27.93 — 28.03, Praga 21.01625 do 21.06625, Curih 136.74 — 137.28, dinarji 12.4150 — 12.4750.

Curih. Beograd 9.1825, Berlin 124.20, Newyork 518.75, London 25.335, Pariz 20.43, Milan 27.34, Praga 15.38, Budimpešta 90.615, Bukarešta 3.20, Sofija 3.745, Varšava 58.175, Dunaj 73.025.

Trst. Beograd 33.275 — 33.575, Dunaj 264.2 — 270.2, Praga 56.1 — 56.4, Pariz 74.575 do 74.875, London 92.565 — 92.765, Newyork 18.9175 — 18.9775, Curih 364.75 — 366.75, dinarji 33.25 — 33.75.

Effekti.

Ljubljana. Investicijski 91.5 — 0, Celjska 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128 — 0, Prastrediona 880 — 0, Kreditni zavod 165 — 175, Vevče 105 — 0, Ruše 280 — 300, Stavbna 56 — 0, Sežir 105 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 447.5 — 448, kas 447.5 — 448, za junij 450 do 452, za december 469 — 471, investicijsko 91.75 — 92.25, agrarne 56.5 — 57.5; bančne vrednote: Poljo 20.5 — 22, Kreditna 85 — 0, Hipo 58.5 — 59, Juzo 87 — 88, Ljubljanska kreditna 126 — 0, Narodna 7100 — 7200, Prastrediona 885 — 895, Zemljarska Sarajevo 145 do 165; industrijske vrednote: Našička 1900, Gutmann 210 — 220, Slaveka 108 — 0, Slavonija 115 — 12, Danica 148 — 0, Seferana Osijek 510 — 520, Tvoronica vagonov 98 do 105, Union Osijek 240 — 260, Vevče 108 — 0, Isis 30 — 33, Dubrovačka 480 — 490, Trbovelje (ex coupon) 500 — 505, Narodna šumska 32.5 — 35.

Beograd. Vojna škoda 446 — 446.5, investicijski 91 — 92, agrarne 57 — 0.

Blagovna trži

Iz življenja in sveta

„Italia“

Katastrofa »Italia« je najbrž povzročil ciklon, ki je odnesel ladjo s seboj. — Rešilne ekspedicije življensko opasne. — Užaljeni Mussolini odklanja norveško po noč. — Plačilo za Amundsenovo kavalirstvo. — Kako je bila opremljena »Italia«. — Strahote polarnega poleta: halucinacije, prividi, izčrpanost. — Svet čaka, da zve, kaj se je zgodilo.

Zadnja slika generala Nobila

▼ Kingsbayu na Spitzbergu, predno je odšel v neznan smer in se izgubil. Neke vesti so poročale, da so ga našli na najsevernejšem otoku Spitzbergu, Amsterdamu, a te vesti niso bile potrjene. Zdi se, da bo Severni tečaj kakor v nešteti primerih prejšnjih časov odbral zase skrivnost o usodi te bore pešice ljudi, ki jo je žrtvovala fašistična nadutost »domovini« na altar

Ure in dnevi minevajo, o Nobilovi usodi pa ni glasu... Zadnje vesti, ki so si v protislovju, vedo sicer poročati, da so našli »Italia« na otoku Amsterdamu strto, razbito in zmečkano, posadko pa vso izčrpano. A tudi ta glas ni potrjen in upravičena je domneva, da ga bodo prekalili. Iskanje zrakoplova pa se med tem nadaljuje in fantaziji se odpira široko polje kombinacij, ki se vse glase neugodno za Nobilovo ekspedicijo.

Izkušeni vremenslovci zatrjujejo, da je »Italia« v petek zjutraj

pograbil ciklon.

Vrtinčil jo je tako dolgo, da je morala jadrati z njim. Ciklon se je pojavil v severozahodni smeri prošli petek med 8. in 9. uro zjutraj, ko je letela »Italia« proti jugovzhodu in jugu. Splošno se domneva, da jo je burja vzel s seboj proti vzhodu. Ob 10.27 je zahteval general Nobile radiogrametrični pregled o vremenu. Iz tega sklepajo, da se je odločil za važno stvar. Geografski zavod v Tromsøu je hotel 14 minut po Nobilovem ključu odgovoriti, našel pa je ni nobenega odziva... Katastrofa je torej morala doleteti »Italia« med 77 in 78 stopnjo severne širine in med 17 in 28 stopnjo zapadne dolžine ob tem času.

Kako je »Italia« izšla iz ciklona, cela ali raztrgana, če se je spustila na kopnino ali če je padla v morje, se še ne da dognati. Pravijo pa, da je konec ekspedicije skoro gotova stvar, posebej v primeru, če se je morala »Italia« spustiti na odprto morje. Zračna ladja ni bila za tak slučaj dovolj opremljena. Razbesneli element jo je imel popolnoma v oblasti.

Rešilne ekspedicije

Ze večer smo zabeležili, da sestavlja evropske severne države rešilno ekspedicijo, ki naj bi pohitela Nobile na pomoč. Pobuda je izšla od norveške vlade in je naletela v Rimu na hud odpor. Iz kakšnega razloga, ni težko uganiti.

Ko je pred dvema letoma Amundsen letel čez severni tečaj in je Nobile v paradni uniformi metal iz zrakoplova italijanske zastave, je vzbudil njegov čin ogorčenje med vsemi člani ekspedicije. Po pristanku »Norge« v Tellerju na Aljaski sta se Amundsen in Nobile razšla kot neprijatelja. Napadala sta se v javnih predavanjih in sta polemizirala v listih. Posebno Nobile ni dal, da bi obveljale Amundsenove zasluge. In ta Amundsen, ki je bil vedno pravi kavalir, se je tudi sedaj viteško ponudil, da gre iskati svojega izgubljenega nasprotnika... Mussolini je smatral to ponudbo za izzivanje in je norveško pomoč odklonil. Kljub temu pa se sestavlja rešilna ekspedicija pod norveškim vodstvom, kajti Norvežani ne poznajo mrznje, od katere fašizem živi in katero širi po svetu.

V ostalem je podoba, da so vse rešilne ekspedicije izpostavljene življenski opasnosti

V arktičnih pokrajinah je baš sedaj najnevarnejši čas za taka podjetja. Med silnim trudenjem se lomijo ledeni ki in megla, ki jo povzročajo razkrajajoče se mase, je neprodna. Polet v takih okoliščinah pomeni za letalce, če ne sigurno smrt, pa vsaj do skrajnosti riskantno igro z življenjem. Skandinavski raziskovalci severnega tečaja splošno smatrajo, da bi bila letalska ekspedicija v danih razmerah blazno početje, ki je že vnaprej obsojeno na neuspeh. Tudi ni momentano na razpolago primernih aparatov, ki bi se z njimi lahko podali letalci na pot. Dr. Sverdrup in dr. Knud Rasmussen menita, da je sedanjí čas za raziskovanje severnega tečaja najne-

varnejši v celem letu. Edino kar bi se lahko storilo je to, da bi se podali na raziskovanje terena natančni poznavalci arktičnega ozemlja, lovci na morske pse in severne medvede.

Oprema polarne ladje

Nobilova »Italia« je obsegala 18.500 kubičnih metrov plina in je imela tri gondole, katere so pogonjali nemški motorji. Vsak motor je razvijal 240 HP. Ze tedaj, ko je odšla »Italia« na prvo poskusno vožnjo, so izjavljali strokovnjaki, da je njen obod prešibek in da ne bo mogel kljubovati neugodam, ki utegnejo ladjo doleteti na poti. Ugovor, da je »Norge« bila še slabša, ne drži, ker je ta zračna ladja le po naključju in vsled skrajno modrega upravljanja po Amundsenovi usli katastrofi. Sicer pa je znano, da je tudi Amundsenova ekspedicija bila že tik na pragu smrti.

Dnevnik navigatorja Larsena

Rijser Larsen, ki se je udeležil leta 1926. Amundsenove ekspedicije na severni tečaj, podaja strašne opise arktičnega ozemlja, katerega je preletela »Norge«. Dobesedno pravi takole: Redko, redkokdaj se nam je posrečilo leteti nad megli, ali jih preskočiti. Često smo zabredli v vrlo težak položaj. Sprednji kovinski deli gondol za stroje so bili pokriti z ledom. Tudi na železnih vrhov so se nabirali ledeni kristali in jadro nad gondolo z voditeljem ekspedicije je večkrat popolnoma poledenelo. Na ljubo ravnateljstvu ladje, smo morali večkrat izprazniti sprednji bencinski tank in prenesti gorivo v drugi del ladje. Kljub najskrbnejši pažnji pa se je vendarle nabrala na obodu »Norge« cela tona ledu. Če bi ledena skorja narasla samo še za meter, bi bili izročeni sigurnemu poginu. K sreči smo se tej kalamiteti izognili.

Obupno je bilo videti, kako so nihale vrvi, ki so držale gondole. Ledene sveče so se lomile in so padale proti pelerju, ki jih je drobil kakor kavni mlinček zrnca. Ti kosi so potem frčali v obod in so ga preluknjavali. Bilo je zelo neprijetno te razpoke šivati in popravljati, kajti vsak hip je pretela nevarnost, da bo treba pristati na ledu. Šele v zadnjem trenutku je posijalo sonce, ki nas je rešilo.

Larsen popisuje dalje, da je moštvo na ladji »Norge« že po 46 urah začelo halucinirati.

Videlo je prikazni, ki jih nikjer ni bilo. Meje človeških sil so bile izčrpane in posebno značilno je, da je čuvaj v gondoli z motorjem slišal zvonec telegrafista, videl tudi kako se premika signalni kazalec na plošči, a ni vedel, kaj to pomeni. To je bila popolna izčrpanost. Če bi bilo moštvo moralo pomagati v tem položaju pri izkrcanju, bi gotovo moči odpovedale službo in »Norge« bi bila končala z nesrečo in smrtjo.

Fizični napori

polarnega poleta so potem takem strahoviti. Mednarodno združenje za raziskovanje Arktide, je izdalo spomenico, v kateri pravi, da bi bila vožnja na severni tečaj kolikor toliko varna samo z zračno ladjo, ki bi obsegala 150.000 kub. metrov ter bi lahko nesla 150.000 kg teže. Taka ladja pa bi morala imeti 50 mož posadke, za 90 dni življenja, razpolagati bi morala s šotori, sanmi, smučmi ter 65.000 kg goriva. Vsaka druga ekspedicija ima kvečjemu lahko uspeh klaverno patrolje, toda njeno življenje je vedno v smrtni nevarnosti. Svet nestrno čaka, kakšna bo prihodnja poročila o usodi »Italia«.

Angleška reklama

Angleško kopališče Weymouth si je dovolilo za binkošne praznike originalno reklamo. Ze nekaj tednov prej se je oglašil neki prerok, ki je napovedoval Weymouthu za binkošno nedeljo ob 15. uri in 43. min. katastrofalno pogubo. Natanko je opisal, kako se bo zemlja pod krajem udrila in kako bo morje pokrilo mesto. Na nedeljo je prišlo res na tisoče radovednežev od vsepovsod, da bi prisostvovali dogodku, o katerem je pisal tudi del tiska: Javni lokali v mestu so delali izborne dobičke skoraj do napovedane ure, ko se je pričelo splošno bežanje med tujimi gosti. Šele v ponedeljek je kopališka uprava pojasnila, da je šlo samo za senzacionalen reklamni trik.

Kemalove reforme

V angorskem parlamentu bodo v kratkem predložili zakonski načrt, ki bo uvedel na Turško poleg rabe imena tudi priimke. Doslej so se posluževali Turki brez priimkov imen, ki so bila večinoma v zvezi s prerokom in z verskimi pojmi. Ker je bilo število imen na ta način omejeno, so nastajale seveda vsakovrstne zmešnjave. Tako se je zgodilo na nekem sodišču v Carigradu, da je pri nedavni razpravi funkcioniralo kar pet uradnikov z imenom Emin-bej. Istotam bodo te dni sprejeli zakon za uvedbo latinice namesto arabske pisave. Tudi številke se bodo prilagodile evropski rabi. Sicer izvirajo naše številke iz arabskih in Turki jih celo tako pišejo kakor mi, t. j. v nasprotju s pismenkami od leve proti desni, vendar so med našo in njihovo rabo arabskih številk mnoge važne razlike.

Zadnje pismo generala Auffenberga

Prejeli smo naslednji dopis: Vaš cenj. list je dne 27. V. v št. 123 prinesel članek bujne fantazije pod »Zadnje pismo generala Auffenberga«, sklicujoč se na dunajске časopise. Kot svak pokojnega generala si usojam Vaše blagorodje prosti, da v prihodnji številki Vašega cenj. lista pod isto označbo in na istem mestu ukrenete popravek sledeče vsebine: »Ni res, da ni dobival gen. Auffenberg pokojnine in da je vsled tega moral životari.

Res je, da je užival pokojnino in si kot neumoren duševni delavec kratil čas s pisanjem strokovnih člankov za časopise.

Pismo gen. Auffenberga ne vsebuje prošnje avstrijskemu vojennu ministru, naj bi se zavzel za rodbino pokojnika, ki bi sicer morala glado poginiti, res je pa, da gen. Auffenberg v pismu prosi svojega prijatelja, avstr. vojnega ministra, za ohranitev istega priručnega prijateljstva, ki je vezalo oboje rodbin že dolga leta, s čemer pa ni rečeno, da pokojnik prosjači za miloščino, temveč za ohranitev onih čustev, ki naj bi končno dovedla do zmage priznanja pokojnikovih zaslug nad nebrojnimi podlini intrigami, ki so pokojniku grenile zadnja leta njegovega življenja.

Tudi ni res, da je gen. Auffenberg s svojo rodbino stradal in zmrzoval. Res je le, da gotovo ni bil volji dobičkar, da pa se je vedno preživljal dostojno in častno.

Vašem veleblagorodju se v naprej zahvaljujem in beležim z odličnim spoštovanjem

Norbert Maurer,
Valvazorjev trg 7/II.

DIREKCIJA DRŽ. ŽELEZNIC V SARAJEVU.

Dir. št. 14.475/28.

Konkurz.

Gradbeno oddeljenje direkcije državnih železníc v Sarajevu razpisuje za natečaj za popolnjenje izpraznjenega mesta nadzornika mostov s sedežem v Sarajevu s prejemki po zakonu o državnem prometnem csobju.

Splnošni pogoji za natečajenje so:

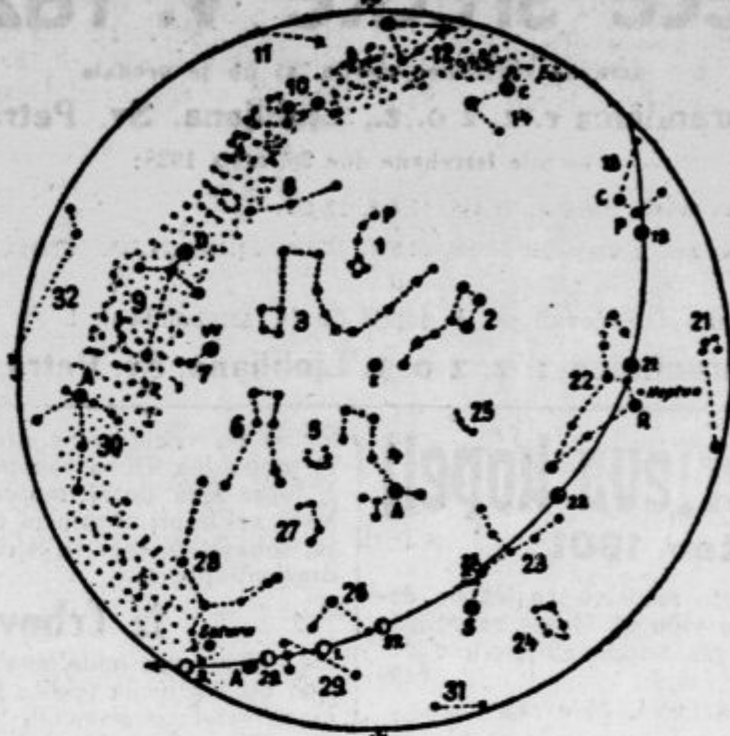
- 1.) Da je prosilec državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.
- 2.) Da ni mlajši od 25 in starejši od 35 let.
- 3.) Da je dovršil osnovno šolo in obrtniško s izučeno kovaško ali ključavničarsko obrtjo ali pa 4 srednje šole ali enega od navedenih obrti.
- 4.) Da ima najmanj 3 leta uspešnega dela v katerikoli tovarni železniških mostov in to kot mojster, monter in da je bil delovodja pri montaži najmanj dveh železnih konstrukcij.
- 5.) Da je opravil vojno obveznost.
- 6.) Da je telesno in moralno sposoben za vršitev eksekutivne železniške službe in da ni podvržen vrstoglavosti, za kar mora doprinesiti zdravniško spričevalo.

Lašnoročno pisane prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti naj prosilci pošljejo Direkciji drž. železníc v Sarajevu, gradbeni oddelek najkasneje do 30. junija 1928. do 12. ure.

Sarajevo, dne 25. maja 1928.

oglašuje, ta napreduje!

Nebo v juniju

blizu Zenita pa Lira, na jugovzhodu se približuje obzorju Tehtnica, nad njo je Bootes, dalje proti zapadu Devica in Lev, na severozapadu se bliža obzorju Veliki Voz.

Pojasnilo.

Zvezde in sozvezdja so zvezana s pikčastimi črtami in označena s številkami. Črke pomenijo okrajšavo lastnih imen svetlih zvezd. Lunina lega je označena za vsaka dva dneva. Datum je pod luno, puščica pa kaže smer lunine poti. 1 = Mala Medvedica, 2 = Polarna zvezda, 3 = Velika Medvedica, 4 = Botes, 5 = Arktur, 6 = Krona, 7 = Herkules, 8 = Lira, 9 = Wega, 10 = Zepheus, 11 = Labod, 12 = Deneb, 13 = Cassiopea, 14 = Andromeda, 15 = Perseus, 16 = Kočijaž, 17 = Capella, 18 = Dvojčki, 19 = Castor, 20 = Pollux, 21 = Belouška, 22 = Lev, 23 = Regulus, 24 = Devica, 25 = Spica, 26 = Gavrani, 27 = Berenikini lasje, 28 = Tehtnica, 29 = Gado-nožec, 30 = Skorpion, 31 = Antares, 32 = Orel, 33 = Centaur, 34 = Pegaz, 35 = Zenit. Planeta: Saturn in Neptun. Luna: od 1. do 3. in od 19. do 29. junija.

Marija Montero,

znana španska plesalka, je bila te dni umorjena od bogatega Argentince Horacila Colombresa, ki je bil nje ljubimec in ki se ga je hotela odkriti radi njegove nasilnosti. Zvedela je tudi to, da je Colombres že oženjen in da ima celo otroke, ki živijo z materjo v Parizu. Morilec je po svojem dejanju izvršil samomor.

Organizator kemične vojne mrtev

Na Dunaju je umrl baš v dnevih, ko je bilo toliko govora o hamburški katastrofi, vodja medicinsko-kemičnega zavoda Emil Fromm. Fromm je bil med vojno načelnik nemške kemične vojne in se je tukaj tako izkazal, da ga je antanta postavila na listo onih mož, ki bi jih morala Nemčija izročiti kot vojne krivce in zločince. Umrl je na posledicah srčne hibe, ki si jo je nakopal pri proučevanju vojnih plinov.

Raznovrsne Okrasne svetilke Vam nudí:

Specijalna izdelovalnica okrasnih svetilk

IVAN DOVŽAN, Ljubljana VII

Na ljublj. velesejmu Pav. E-37 Zahtevajte vzorce in cenike!

I dobro žgano apno

v komadih nudi po konkurenčni ceni
PORTLAND-CEMENTNA TOVARNA D. D.
DOVJE-MOJSTRANA (Gorenjsko) 6538 a

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja ob priliki prerane smrti našega nad vse ljubljenega brata, strica in svaka, gospoda

DOMINIK A SKRDLE

viš. inšpektorja drž. žel. v pokou

za poklonjeno krasno cvetje in vence, se vsem najtopleje zahvaljujem.

Posebno zahvalo pa smo dolžni gg. pevcem in godbi »Sloga« za v srce segajoče žalostinke in končno vsem številnim kolegom, prijateljem in znancem za nad vse čaščeče spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sv. maša z adušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 4. junija t. l. ob pol 8. uri zjutraj v farni cerkvi Sv. Petra.

V Ljubljani, dne 1. junija 1928.

ZALUJOČI OSTALI.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

»Vas je zgrabila za orožje!« sem hripal. »Zapahnil hočejo grad in gospodična Deniza je doma! Ti, Gilles, zajaši konja; dirjaj brez oddiha v Cahors in povej to gospodu markizu. Reci, naj zbere kar največ ljudi in naj prihitijo na pomoč. Ti, André, pa hiti v Saux. Pokliči abbéja Benoita... in prosi ga, naj stori, kar le more.«

Namestu odgovora sta stala pred menoj z odprtimi usti in zijala v temo.

»Pa kobilica gospod?« je naposled bedasto vprašal eden izmed njih.

»Ose!« sem zavpil. »Vrag naj jo vzame! Kdo se zdaj meni za kobilico! Ali ne razumeš, da je grad v nevarnosti?«

»A vi, gospod?«

»Gledal bom, da pridem z vrtni strani v grad. Ganiha se! Na pot, prijatelja! Sto liver vsakemu izmed vaju, če rešimo grad!«

Rekel sem »grade«, ker nisem hotel govoriti o tistem, kar mi je bilo predvsem na umu; zakaj na to, da naj pade nedolžna deklica v roke teh zverj, me je bilo še misliti strah. A prav ta misel je bila tista, ki mi je dala moč, da sem se po odhodu svojih slug preril skozi gosto seč, kakor da je tenka pajčevina. Z brezumno naglico sem stekel čez polja in mimo vasi ter krenil proti vrtovom, ki so se dotikali iztočnega krila gradu. Ograjeni so bili samo z živo majo in plotom iz deska; ko sem preskočil ta plot, sem imel svobodno pot v neposredno bližino zgradbe. Ozka stranska vrata so

vodila iz gradu na vrt in z vrta na hodnik, ki se je končaval v veliki grajski vrhi. Grajsko poslopje je imelo dve stranski krili in srednji del. Sto korakov od pročelja se je začela vaška ulica; široka, prašna pot je spajala glavni portal z vzhodom. Čigar mrežna vrata so bila podnevi in ponoči odprta.

Uporniki so imeli potemtakem kaj kratko pot; nikaka ovira jih ni ločila od poslopja; če bi prišli do tod, bi našli samo na nezavarovana okna in vrata — ako so bila vobče zaprta.

Ves poten in prašen sem planil v črno temo, ki je ovijala grajske zidove, in dospel do vrat... Zatelet sem se vanje z ramenom. Držala so! Upirala so se mojemu obupu, ko je bila vsaka sekunda dragocena! Luči plamenice sicer nisem videl in kričanja množice nisem čul, zakaj vogal gradu mi je bil na poti — a tem bolj živo sem si v duhu predstavljal bližanje napadalcev: mislil sem, da morajo biti že pri velikih vratih.

Zaman sem razbijal in stresal kljuko. Nazadnje sem pozabil vso opreznost; jel sem klicati, čedalje glasneje in glasneje. Čez dolgo večnost — tako se mi je vsaj zdelo — sem začul negotove korake, ki so se bližali hodniku, in sem zagledal pod vrati trak svetlobe. Še trenutek in meketajoč glas je vprašal:

»Kdo je?«

»Vikont de Saux.« sem nestrno odgovoril. »vikont de Saux! Spustite me noter! Spustite me noter, pravim!«

In spet sem jel togotno razbijati po vratih.

»Ali, gospod,« je odvrnil glas, ki je postajal čedalje bolj klavrn, »kaj pa je vendar takega?«

»Kaj je? Grad hočejo zažgati, budafo!« sem kričnil. »Odprite, odprite, če nečete živi zgoreti!«

Po kratkem obotavljanju je strahopetec vendarle odklenil. Urno

sem planil v tesni hodnik z umazanimi, razpokanimi stenami. Brez zoba, od starosti že bedast sluga, ki sem ga bil večkrat videl, kako je v presobju navijal volno, je stal pred menoj z železnim svečnikom v roki. Ko me je zagledal, mu je luč omahnila; debelo me je pogledal in od začudenja zazijal. Videč, da se od njega nimam česa nadejati, sem ga odrinil in sam zapahnil vrata. Nato sem mu vzel svečnik iz rok.

»Brži!« sem velel, tresoč se od razburjenja. »Peljite me h gospodični.«

»Aa? Kaj pravite, gospod?«

»Na vrh me pelji, ose! Na vrh!«

Hotel je nekaj reči, toda nisem ga utegnil poslušati. Ker sem poznal pot in sem imel luč v rokah, sem ga pustil, kjer je bil, in sem stekel po hodniku. Veža je bila vsa temna; moja lučka jo je razsvetljevala komaj toliko, da sem se mogel razgledati. Vrata so bila zabarikadirana. To videč sem se obrnil proti stopnicam. V trenutku, ko sem stopil nanje, se je stari sluga, ki je tekel za menoj, spodtaknil ob kolovrat, ki mu je stal na poti. Kolovrat se je prevrnil z ropotom, ki mu je zgoraj odgovoril zbor javkajočih in tarnajočih glasov. Ko sem pritekel na vrh, sem našel vekače zbrane okoli loženke, ki je s svojim slabotnim brljenjem dajala prizoru še bolj klavarno lice. Najbližja dva, star lakej in kuhinjski dečko, sta preplašeno buljila vame z očmi. Za njima so trepetale tri ali štiri ženske in vekače stiskale obraze druga drugu v krila.

Starec je meketaje zaklel, trudeč se, da bi jih pomiril.

»Kje je Gargouf?« sem ga vprašal.

»Šel je zadelat vrata na zadnji strani.«

»In gospodična?«

»Tamle.«

Špaga-motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špago« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!

Kurja očesa

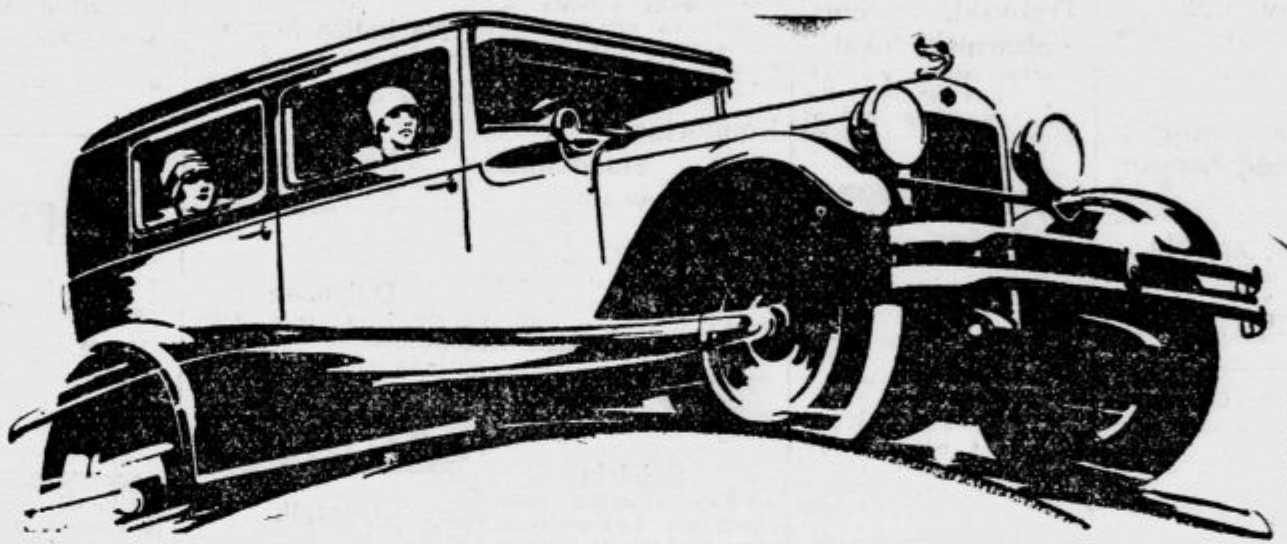
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Skladišče v lekarnah ali drogerijah ali na ravnanje iz tvornice in glavnega skladišča

M. Hrnjak

lekarnar. SISAK.

Največja svetovna vrednost

Najnižja cena

Favorit svetovne avtomobilske publike

Dovršeni novi avto Knock - motor Hudson patenta vozi tudi največje vspetne z direktno brzino. Vzdržljivost v pogonu do 300.000 km. — Poraba bencina 8-9 kg. Glasovita nenadkriljiva prožnost vzmeti. Užitek vožnje na najslabših cestah. Brzina do 120 km. Zavore na 4 točke. Prekrasna linija voza. Razkošna oprema. Pol milijona voz prodanih prve 4 mesece tega leta. — 6 Cilin. — 40 HP.

Grande Sedan de Luxe 88.000
Sedan Coach 79.000

Torpedo de Luxe 78.000
Roadster 2-Seater 88.000

ESSEX SUPER-SIX

Zastopstvo za Slovenijo: O. ŽUŽEK,

Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11. Telef. 2461.

7420

Podpisani naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljenski soprog in oče, gospod

dr. Valentin Flerin

soodni nadsvetnik

dne 31. maja 1928 ob 10. uri zvečer v Gospodu preminul.

Pogreb dragega rajnega bo v nedeljo, dne 3. junija ob 6. uri zvečer iz bolnice na mestno pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, 4. junija ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Danijela v Celju.

Celje, dne 1. junija 1928.

Josipina Flerin, soproga, v imenu otrok Tee, Herte, Huberta in Melite ter ostalih sorodnikov.

Vsemogočni je poklical k Sebi nad vse ljubljene moža in nenadomestljivega očeta, brata, strica, svaka, gospoda

Adalberta Pöschl

trgovca

danes ob 8. zjutraj, previdenega s svetotajstvi za umirajoče.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 3. t. m. ob 2. popoldne iz hiše žalosti na Gosposvetski cesti št. 7.

Ljubljana, dne 1. junija 1928.

Marija roj. Jenček, žena. — Alfred, Hugo, sinova, in ostali žalujoci sorodniki. 7403-a

Specijalna Dijetična hranilna sredstva

za sladkornobolne (diabetikere) in bolne na želodcu in črevesu kakor kruh, pecivo, čokolado, bonbone in kompot se dobi samo pri

J. BUZZOLINI, delikatesna trgovina v Ljubljani, Lingarjeva ulica 6318

samoprodaja za Ljubljano

Špaga-motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špago« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!

Pozor!

Trgovci!

Pozor!

Radi pomanjkanja trgovskih prostorov sem primoran opustiti delno svojo bogato zalogo raznega galanterijskega in kratkega blaga na debelo, vsled tega odprodajam razno blago po znižanih cenah.

OSVALD DOBEIC
veletrgovina galanterije in pletenin
LJUBLJANA. Pred Škofijo 15
Ne zamudite prilike

POKUŠAJTE VAŠU SREČU!
KUPITE ILI POŠTOM PORUČITE VAŠU SRETNU SREČKU
SAMO KOD. **BRISTOL**
PROD. SREČKA DRŽAV. KLASNE LUTRIJE
NOVI-SAD. ŽELJEZNIČKA 27. TELEFON 25-96.
ZA NOVO VUČENJE, CENA ZA SVAKU KLASU ¼=25-½=50-¾=100-DIN. TRAJITE PLANI UPUTE ŠALJEMO BEZPLATNO

Lubasova harmonika

pride na velesejmi

Paviljon „H“ Koja št. 510-512, 458-462

Ker naša konkurenca širi o nas lažnjive vesti, je v Vaše korist, da se prepričate o svetovno znani

Lubasovi harmoniki

Lubasova harmonika je prvovrstna po kakovosti. Lubasove harmonike ne more nihče originalno ponarediti. Lubasova harmonika se igra po vsem svetu. Lubasova harmonika zajamčena 2 polni leti. Lubasova harmonika je že 50 let najboljša. Lubasova harmonika je čudovito poceni in sicer:

St.	Ime	2 vrstna	2 krat glašena	Din
500	„Apolo“	2	2	600—
509	„Musika“	2	2	800—
512	„Harmonie“	3	2	1200—
515	„Princes“	3	2	1600—
519	„Kraljica“	3	3	1800—
523	„Sirene“	4	2	1950—
527	„Ljubček“	4	3	2100—

Te cene veljajo samo za Ljubljanski velesejem.

Brez drugih stroškov! Iz tvornice v Celovcu 10 % ceneje! Po teh cenah in v tej dobri kakovosti kupite samo pri

FRANC LUBAS & SIN

izdelovalnica harmonik
Celovec (Klagenfurt), Avstrija

Lastni zastopniki in zaloge v Severni Ameriki, Južni Ameriki, Franciji, Belgiji, Nizozemski in Nemčiji. 6346-a

Špaga-motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špago« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!

Strokovnjaki so si edini v tem, da so

„WECK“

taše in aparati za vkuhanje najzanesljivejši.

Tovarniška zaloga „Weck“ pri trditvi

„FRUCTUS“, Ljubljana, Krekov trg 10/I.

Celje: JOS. JAGODIČ, 134. Maribor: KARL LOTZ.

Edini pristni

malinovec

limonov sok, oranžni sok in sadne

marmelade

priporoča trdka

Srečko Potnik in drug

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov eterov, ter izdelovanje sadnih sokov in marmelad.

LJUBLJANA

Metelkova 13. — Telefon 2110

6431-a

Išče se

automehanik

kateri je bil najmanj 3 leta v avtomobilni delavnici za monterja. Ponudbe pod „Samostojejo delavca na oglašni oddelku Jutra pod števil. 12

Kajenje je strup!

Vsako se more terale odvaditi zdravju škodljivega katenja z dr. Rascheria Putsch-tabletami 1 ovol 30 Din in poština popolna kura 5 ovolov Din 145 franko. Cuvaite se imitacij. Naslovite svoje naročilo točno na

»AURORA«, odd. 16. NOVI SAD

Železnička 47. 6114

7343

6c 98-28-11-

V preklicni zadevi Milana Martinoviča iz Rogaške Slatine, sedaj v umobolnici na Studencu, se vsi njegovi upniki pozivljajo, da nanašajo sodišču v Rogatcu svoje terjatve do 15. junija t. l.

Okrajno sodišče v Rogatcu, odd. I., dne 30. maja 1928.

Špaga-motvoz

Pravilni slovenski izraz za »špago« je »motvoz«. Sedaj to veš, dragi čitatelj, a treba je, da tudi veš, da se izdeluje najboljši motvoz in vsi vrvarski izdelki v domači slovenski tovarni sredi Slovenije v: Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani, ki razstavlja na velesejmu v paviljonu I 554-558. Svoji k svojim!